

ΚΟΡΙΝΝΑ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

ΧΡΗΣΤΟΥ Σ. ΧΙΩΤΟΥ

ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Η. ΕΠΤΑΝΗΣΟΣ

ΧΡΗΣΤΟΥ Σ. ΧΙΩΤΟΥ

1872

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ
ΑΛ. Σ. 41.45.0016

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ποίησιν εἶνε ὄλιγος ἄγνωστος. Κατ' ἀρχὰς ὑπῆρξεν αὐτῷ δύσκολον νὰ προσέλθῃ ἀντίπαλος πρὸς τὸν Σοφοκλέα, ἐτέρωθεν δὲ οἱ τὴν τάσιν αὐτοῦ μισοῦντες κομικοί, ἔσκωπτον αὐτὸν καὶ ἔνεκα τούτου τετράκις μόνον ἐνίκησεν· ἀλλ' ἡ πρόοδος τῆς δῆλοκρατίας μετέβαλε καὶ τὴν θέσιν τοῦ ποιητοῦ. Ὅσοι μᾶλλον ἡ ἀρχαία γενεὰ παρήρξατο, καὶ ἐκυτὴν ἀντικαθίστα νεώτερη, τόσο μᾶλλον ἐγίγνετο γνωριμώτερος καὶ ὁ Εὐριπίδης.

Αἱ βιωτικαὶ σχέσεις αὐτοῦ δὲν ἦσαν τόσο εὐτυχεῖς, διότι δις εἰς γάμον ἐλθὼν, τὴν οἰκιακὴν εὐδαιμονίαν ἀπέτυχε. Τὴν πρώτην του σύζυγον Χοιρίλην, διέζευξεν ἔνεκα παραβάσεως συζυγικῶν καθηκόντων, ἡ δὲ δευτέρα Μελιτώ, οὐχὶ κρείττων τῆς πρώτης, ἐγκατέλιπεν αὐτόν. Ὁ ἀρχαῖος σχολιαστὴς λέγει· «λέγουσι δὲ αὐτὸν γήμαντα τὴν Μνησιλόγου θυγατέρα καὶ νοήσαντα τὴν ἀκολασίαν αὐτῆς γράψας πρῶτον δράμα Ἰππόλυτον, ἐν ᾧ τὴν ἀναίσχυντιαν θριαμβεύει τῶν γυναικῶν, ἔπειτα δὲ αὐτὴν ἀποπέμψασθαι· λέγοντος δὲ τοῦ γήμαντος αὐτῆν· «σωφρονεῖ παρ' ἐμοί», δύστινος εἰ ἔφη, εἰ γυναῖκα δοκεῖ παρ' ᾧ μὲν αὐτὴν σωφρονεῖν, παρ' ᾧ δὲ μή. Ἐπιγῆμαι δὲ αὐτὸν δευτέραν, ἣν εὐρῶν ἀκολαστοτέραν προχειροτέρως εἰς τὴν κατὰ τῶν γυναικῶν βλασφημίαν ἐθρασύνετο». Καίτοι τὸ τοιοῦτον δὲν φαίνεται τόσο σπουδαῖον, παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, ἐγένετο περιλάλητον καὶ πολύκροτον· ἔκαλετο μισογύνης διότι ἔψαγε τὰς γυναῖκας καὶ ἦν σκυθρωπὸς, ἀποφεύγων τὰς συνοουσίας, σείπόντος τινὸς ὅτι μισογύνης ἐστὶν Εὐριπίδης, ἐν γὰρ ταῖς τραγωδίαις, ἔφη ὁ Σοφοκλῆς, ἐπεὶ ἐν γὰρ τῇ κλίῃ φιλογύνης». Ἀθηναῖος «φιλομειρα δὲ ἦν ὁ Σοφοκλῆς, ὡς Εὐριπίδης φιλογύνης». Ἰερώνυμος ὁ Ρόδιος παρ' Ἀθηναίῳ ἀποδίδει εἰς τὸν Σοφοκλῆ τούτου τὸ ἐπίγραμμα περὶ τοῦ Εὐριπίδου.

Ἥλιος ἦν, οὐ παῖς, Εὐριπίδῃ, δε μεχλιάνων
Γυμνὸν ἐποίησε· σοὶ δὲ φιλοῦνθ' ἑτέραν
Βορρᾶς ὠμίλησε· οὐ δ' οὐ σοφός, δε τὸν ἔρωτα,
Ἄλλοτριαν σπεῖρων, λωποδύτην ἀπάγεις.

Εἰς ἄνδρα δίγαμον βεβαίως δὲν ἠδύνατο δύο γυναῖκα νὰ ἀναπτύξωσι τοιοῦτον χαρακτηρισμὸν, οὔτε ἄλλως δύναται νὰ λάβωσι τὴν ἀσύστατον ταύτην ὑπόθεσιν πρὸς τὸ ἐξηγήσαι πρᾶγμα εὐκόλον καὶ φυσικόν, ὅτι δηλαδὴ ἠθέλησε νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὴν σκηνὴν γυναῖκας ἀνοσίους, φαρμακοποιούς, μοιχαλίδας, ἀνδροκτόνους· καὶ αἰμομίκτους καὶ νὰ δυσφημῇ ἅπαν τὸ θῆλυ γένος. Ἀδίκως βεβαίως θὰ κατέκρινε τις τὸν Εὐριπίδην ὡς μισογύνην, διότι ὁ τρόπος ἐν γένει, καθ' ὃν πραγματεύεται τὸ φῶλον τῶν γυναικῶν περιάπτει εἰς αὐτὸν τὴν τούλα· χριστον τιμὴν, ὅσον καὶ ὄνειδος. Λέγεται ὅτι εἶχε τρεῖς υἱοὺς τὸν Μνησαρχίδην ἔμπορον, Μνησιλόγον ὑποκριτὴν καὶ Εὐριπίδην τὸν νεώτατον.

Οὐδέποτε ἀπεδήμησε σχεδὸν τῶν Ἀθηνῶν, πλὴν ἄπαξ μόνον εἰς τὴν νῆσον Ἰκαρον, ὅπου εὐρῶν γυναικῶν μετὰ τῶν τέκνων ὑπὸ τῶν θανασίμων μυκήτων ἀποθανούσαν, ἐποίησεν εἰς τὸ συμβᾶν τούτου ἐπί-

γραμμα· διὸ καὶ κατατάσσεται καὶ εἰς τοὺς ἐπιγραμματοποιούς. Περὶ τὰ τέλη ὅμως τοῦ βίου, ἔνεκα ἀγνώστων ἡμῖν λόγων, ἀπεφάσισεν, ἀπολιπὼν τὰς Ἀθήνας, νὰ ζῆσθ' ἀλλαχόθι βίον ἡσυχώτερον. Καὶ πρῶτον μὲν ἀπῆλθεν εἰς Μυκηνάσιν τῆς Θεσσαλίας, ὅπου ἀτρελεῖα ἐτιμήθη καὶ προξενία ἐκείθεν μετέβη εἰς Ἀρχέλαον τὸν βασιλέα τῶν Μακεδόνων, βασιλεύσαντα τὸ 413 π. Χ. Ὁ Σουῖδας λέγει· «Ἀπῆρας δὲ ἀπ' Ἀθηνῶν ἦλθε πρὸς Ἀρχέλαον τὸν βασιλέα τῶν Μακεδόνων, παρ' ᾧ διῆγε τῆς ἀκρας ἀποβλαύων τιμῆς». Ἦν δὲ Ἀρχέλαος ὁ ἐπισημάτατος τῶν πρὸ Φιλίππου καὶ Ἀλεξάνδρου βασιλέων τῆς Μακεδονίας· ὅστις καὶ σκηναίους ἀγῶνας ἐν Δίῳ συστήσας, προσεκάλεσεν εἰς τὴν αὐλήν του ποιητὰς, τεχνιτὰς καὶ σοφοὺς· μεγάλως ἐτιμήθη παρὰ τοῦ Ἀρχελάου ὁ Εὐριπίδης, διὸ εὐγνωμονῶν πρὸς τὸν προστάτην καὶ χαρίζομενος αὐτῷ ἐποίησεν πρὸς τὸν προστάτην, Ἀρχελάου, ἐπευχθεὶς πρῶτον ἵνα μηδέποτε συμβῆ τι αὐτῷ τραγικόν.

Ἀλλὰ τὴν εὐδαιμονίαν ταύτην πολὺ ὀλίγον ἀπῆλαυσε, διότι τὸ γ' ἔτος τῆς 93 Ὀλυμπιάδος, 407 π. Χ. μετήλλαξε τὸν βίον ἐν Μακεδονίᾳ, κυνεσπάρκτος γενόμενος, ἔχων ἡλικίαν 77 ἐτῶν. Ὁ τῆς Σικελίας Διόδωρος λέγει· «Τινὲς δὲ λέγουσι παρ' Ἀρχελάου τῷ βασιλεῖ Μακεδόνων κατὰ τὴν χώραν ἐξεληθόντα κυσὶ περιπεσεῖν καὶ διασπασθῆναι μικρῷ πρόσθεν τούτων τῶν χρόνων». Ἄλλη παράδοσις λέγει ὅτι οὐχὶ ὑπὸ κυνῶν ἀλλ' ὑπὸ γυναικῶν διεσπάρθη· «Αἱ δὲ γυναῖκες ἐβουλήθησαν αὐτὸν κτείνειν εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ σπήλαιον ἐν ᾧ γράφων διετέλει· τούτου φαίνεται φάσμα καὶ οὐδὲν πλεόν. Ὁ Ἀρχέλαος πολυειδῶς τιμήσας τὴν μνήμην τοῦ ἀνδρὸς, λαμπρότατα ἐκήδευσεν αὐτόν, καὶ τὰς τρίχας κεράμενος, εἰς μοσηγορεμ quemanimo conceperat vultu publica vit.» Ἐπειτα δὲ μνημεῖον μεγαλοπρεπὲς ἤγειρον αὐτῷ ἐπὶ δύο ποταμῶν συρροῆς. Καὶ πάντες μὲν οἱ Ἀθηναῖοι ἐπένησαν τὸν ἄνδρα, ὁ δὲ Σοφοκλῆς καὶ ἀστεφανώτους εἰσήγαγε τοὺς ὑποκριτὰς εἰς τὸ θέατρον κατὰ τοὺς σκηναίους ἀγῶνας τοὺς τελεσθέντας τὸν χειμῶνα τῶν ἐτῶν 407 καὶ 406.

Τὸ εὐθυμον, τὸ ἰλαρὸν, τὸ κοινωνικὸν τοῦ χαρακτιῆρος τοῦ Σοφοκλέους ἔλειπεν ἐντελῶς ἀπ' αὐτοῦ, ὡς καὶ τὸ ὑψηλὸν καὶ σεμνὸν, εἶνε μὲν ἐπιχαρὶς, εὐφυῆς, σοφὸς καὶ εὐκαλός, κέκτηται αἰεὶ τεχνικὸν τι ἕφος, ἀλλὰ σύννοος τὸν βίον, σκυθρωπὸς τὸ ἦθος, ἀγνότατος τὰ ἦθη, ἐνταυτῷ δὲ καὶ ὑπερβολὴ φιλήσυχος, οὔτε ἀσπλην ἀσπᾶς οὐδεμίαν, οὔτε ἐπιμέλειαν οὐδέποτε ἀναλαβὼν, πάσας πολιτικὰς τύψεις καὶ ταραχὰς ἀπέχων, ὀλίγους συνάναστρεφόμενος, ὀλίγον γνωρίζομενος, ἐν βιβλίαις ζῶν, μόνον τῇ ποιήσει προσέχων καὶ εἰς ταύτην προσπαθὼν νὰ εἰσάγῃ τὴν πρᾶξ θείων καὶ ἀνθρωπίνων λεπτολογῶν φιλοσοφίαν του, ὅθεν καὶ εἰς τοὺς ἀργούς φιλοσόφους ὑπὸ τοῦ πλάτωνος τῶν Ἀθηναίων καταλεγόμενος. (ἔπεται τὸ τέλος)

Ἡ ΕΝ ΔΡΑΓΑΤΖΑΝΙΩ. ΜΑΧΗ. ΚΑΙ Ο ΙΕΡΟΣ ΛΟΧΟΣ.

[Ἱστορικὸν ἐπεισόδιον τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας Ἑλ. ἀγῶνος]

Ὁ Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης, μὴ λαμβάνων τὰς περιμενομένας ἐπικουρίας ἐκ τῶν μερῶν τῆς Μολδοβλαχίας, ἠναγκάσθη νὰ ὀπισθοπορῆσῃ ἔναντι τῶν Τούρκων, οὔτινες, ἰσχυροὶ κατὰ τὸν ἀριθμὸν, προσχώρουν εὐτόλμως καὶ μετὰ προθέσεως νὰ περικυκλώσωσιν αὐτὸν καὶ καταβάλλωσιν εἰς ἐν μόνον σημεῖον. Διωκόμενος οὕτως ἐκ τοῦ Τυργοβίστου, ἀρχαίαν μητρόπολιν τῆς Βλαχίας, ἐνθα ἀπεπειράθη νὰ ἀντιπραταχθῇ ἐρειδόμενος εἰς τὸ φύσει ἀμυντικὸν τῆς θέσεως, διέβη τὴν ἄνω ὄρεινὴν Βλαχίαν, ἀπέρασε τὸν Ὀλτον καὶ διέμεινεν εἰς τὸ Ρύμνικον, πολύχλιον ἐπὶ τῶν ὄχθων τοῦ ποταμοῦ τούτου, οὐχὶ μακρὰν τῶν Καρπαθίων ὄρεων, ἕτινα διαιροῦσι τὸ κριγιπιάτον τῆς Τρασυμβανίης ἀπὸ τοῦ Αὐστριακοῦ ἐδάφους. Σῶμα Ὀθωμανῶν, κατὰ χιλιάδας ἀνώτερον τοῦ Ὑψηλάντου, ἀπεστάλη ἵνα καὶ πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο καταδιώξῃ αὐτόν. Ἡ ταχύτης τῶν Τούρκων ἐπήνεγκεν εἰς τὸ ὑπὸ τὸν Ὑψηλάντην σῶμα πλείστα προσκόμματα καὶ δεινοπαθήματα. Ἀπεφασίσθη ἐν τῷ Ἑλληνικῷ στρατοπέδῳ ἐὰν ἔδει νὰ περιμένωσι τὴν ὑποσχεθεῖσαν βοήθειαν, ἢ ἐὰν, ἐνδυναμούμενοι ἐφ' ὅσον τῆς περιστάσεως τὸ κατεπιγον ἀπήτει, ἄφειλον νὰ ἐπιπέσωσι πρὸς τὰ νῶτα τοῦ ἐχθροῦ, ἐφορμουντες κατὰ τῶν ἐφορμητῶν. Αἱ παρὰ τῶν Ἑλλήνων κατεχόμεναι θέσεις ἦσαν ἀκροσφαλεῖς, διὸ ἀπεφασίσθη νὰ καταφύγωσιν εἰς τὴν μεγάλην μονὴν τοῦ Δραγατζανίου, ἣτις ὑπέρεκται εἰς τὰ περίεξ τοῦ Ρύμνικου. Τὸ εἶδος τοῦτο τῶν Ὀρθοδόξων μοναχικῶν οἰκοδομῶν, κατασκευάζεται ἀποκλειστικῶς δι' ἄμυναν οἰασθήποτε πολιορκίας· τὸ σχῆμα αὐτῶν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, εἶνε πυργοειδῆς, οἱ τοῖχοί των εὐπαγεῖς, αἱ θυρίδες εὐάριθμοι πλὴν στεναί, εἰς τρόπον κατάλληλον πρὸς πᾶσαν ἀπόκρουσιν ἐπιδρομῆς.

Μεγάλως προσετί παρεκίνησε τοὺς Ἑλληνας ἵνα καταφύγωσιν ἐκεῖσε, ἡ ἀξιολόγος θέσις τῆς μονῆς, εὐρισκομένη ἐν τῷ μέσῳ δύο ὑπαιρειῶν καταφύτων ἐκ πυκνῶν δρυμῶνων, ἀποκαθιστῶντων αὐτὰς σχεδὸν ἀπροσίτους. Ἡ γνώμη ὅθεν τοῦ Γεωργίου Ὀλυμπίου, ἐτέρου ἀξιολόγου ἀρχηγοῦ τοῦ ὑπὸ τὸν Ὑψηλάντην στρατοῦ, ἦτο νὰ καταλάβωσι τὴν μονὴν καὶ τοὺς περίεξ δρυμῶνας καὶ νὰ περιμένωσι τὰς ἐλπιζομένας βοηθείας ἐν τῇ ἰσχυρᾷ ἐκείνῃ θέσει. Ἀλλ' ἡ σωτηριώδης ὡς πρὸς τοὺς Ἑλληνας αὕτη γνώμη, κατεπολεμήθη δυστυχῶς ὑπὸ τοῦ Καρβασί, (*) ἀξιωματικοῦ μεγάλης σημαντικότητος· οἱ δὲ

(*) Ὁ Καρβασίς ἦτο τὸ γένος Ἰθακήσιος, ὑπῆρξε δὲ ὁ πτωχὸς τῆς καταστροφῆς. «Εἶναι ἀκόμη ἀμφίβολον, λέγει ὁ Κούμας, ἐν ἐκ προδοσίας ἢ ἄλλης αἰτίας κινούμενος, ἐν τῇ ἐπιπέσει τοῦ στρατοῦ ἐπὶ τὸν Ὑψηλάντην, ὅθεν καὶ ἀποφασίσθη ἡ ἀναγκαστικὴ ἀναχώρησις αὐτοῦ. Ὁ Τρικούπης ἱστορῶν ἄλλως, πῶς καὶ διεδοκίμασε τὴν κατὰ τὴν μάχην τοῦ Δραγατζα-

μαχηταὶ τυφλωθέντες ἅπαντες ὑπὸ ἀπερισκέπτου ἐν-ἐνθουσιασμοῦ, συνέτεινον νὰ ὑπερισχύσῃ ἑτέρα γνώμη τοῦ νὰ πολεμήσωσι δηλ. μετὰ τῶν Τούρκων εἰς ἐλεύθερον πεδῖον. Αἱ δυνάμεις τοῦ Ὑψηλάντου, συγκείμεναι ὑπὸ Ἀρναοῦτων, Παδούρων, Σέρβων, Βουλγάρων Μολδαβῶν καὶ Βλάχων, ἐσχημάτιζον σῶμα ἐξ ὀκτὼ χιλιάδων ἀνδρῶν, ὧν οἱ πλείστοι ἦσαν ἱκανοὶ νὰ ἐστρατεύωσιν, καὶ ἔτοιμοι νὰ γίνωσι θύμα ὑπὲρ τοῦ ὀποίου συνησπίζοντο ἀγῶνος, ἔνεκα τοῦ διαπύρου αὐτῶν ζήλου, πλὴν ἄπειροι πάσης πολεμικῆς γνώσεως καὶ ἱκανῆς ἀσκήσεως, ἄμοιροι δὲ τῆς σωματικῆς καὶ διανοητικῆς ἀναπτύξεως, ἣτις εἶνε τὸ μόνον ἐχέγγυον τῆς νίκης. Τούτου ἔνεκα κακῶς διέκειντο τὰ πρὸς κανονικὴν καὶ ἐκ τοῦ συστάδην μάχην. Ἐν μόνον σῶμα ὑπισχνεῖτο τὴν νίκην κατὰ τὸν ἀγῶνα τοῦτον. Πᾶσαι αἱ περιωπῆς τινος Ἑλληνικαὶ οἰκογένειαι, ἰδίως δὲ αἱ τῆς Βλαχίας καὶ Μολδαβίας, συνειθίζον νὰ ἀποστέλωσι τὰ τέκνα των πρὸς ἐκπαίδευσιν εἰς τὰ διάφορα τῆς Εὐρώπης πανεπιστήμια καὶ πρὸ πάντων εἰς τὰ ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Γερμανίᾳ. Ἄλλοι μὲν ἐξ αὐτῶν ἐσπούδαζον τὴν ἱατρικὴν καὶ νομικὴν, ἕτεροι δὲ τὰς τοῦ ἐμπορίου θεωρίας καὶ τὰ μαθηματικά. Οἱ πρῶτοι τούτων ἐπανήρχοντο συνήθως εἰς τὴν πατρίδα των ἐξασκούντες τὴν ἐπιστήμην των, οἱ δὲ κατετάσσοντο εἰς τὰ καταστήματα, τὰ εὐρισκόμενα εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς ἐμπορικὰς πόλεις· ὅτε δὲ ἡ τῶν Φιλικῶν Ἐταιρία πανταχόσε ἤρχισεν νὰ ἐφαπλοῦται, οἱ νέοι οὗτοι ἐγένοντο μέλη αὐτῆς καὶ ὠρεξαν, διαπύρῳ πῶθῳ, τὴν ἑαυτῶν δεξιὰν πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἐπαναστάσεως, ἣν ἐθεώρουν ἰσρὰν καὶ ἄγιαν πρὸς σωτηρίαν τοῦ ὅλου ἔθνους καὶ τῆς Ὀρθοδοξίας. Ἐφρόντισεν ὅθεν ἕκαστος αὐτῶν νὰ προμηθευθῇ ζεῦγον πιστολίων, μιᾶς σπάθης καὶ πυροβόλου ὄπλου μετὰ λόγχης, κατὰ μίμησιν τῶν Εὐρωπαϊῶν στρατιωτῶν, ὑπομέλαν δὲ φόρεμα ἐξελέχθη πρὸς ὁμοίμορφον στολὴν αὐτῶν. Οὕτως ἐφοδιασμένοι συνεσωρεύθησαν ὑπὸ τὸν Ὑψηλάντην.

Θέαμα συγκινητικὸν καὶ ἀξιομνημόνευτον ἀληθὲς ἦτο τὸ βλέπειν τοὺς ζωηροὺς καὶ χριέντας ἐκείνους νέους, ἐθελουσίως καταλιμπάνοντας τὰ ἐκπαιδευτήρια καὶ ἐμπορικὰ καταστήματά των, καὶ μόνοι, ἢ καὶ μετὰ συνοδείας, νὰ ἀπέρχωνται, ὅπως συνενωθῶσι κατόπιν νίου, ἀποδίδει κενοδοξίαν διότι βέβαιος ὦν περὶ τῆς νίκης, πρῶτος ἠθέλησε νὰ προσβάλῃ τοὺς ἐν τῷ χωρίῳ τοῦ Δραγατζανίου τοποθετηθέντας Ὀθωμανούς, φιλοδοξίας ἔνεκα, χωρὶς νὰ προειδοποιήσῃ καὶ τοὺς λοιπούς ὀπλαρχηγούς, ἐκτός τοῦ Ἰεροῦ Λόγου, ὃν προσέτρεψε νὰ ἀκολουθήσῃ αὐτόν, καὶ πρὶν ἢ καταφύσῃ καὶ ὁ Ὑψηλάντης, ὅστις ἤρχετο μετὰ τοῦ λοιποῦ στρατοῦ ἀπὸ Ρύμνικου, ἵνα συνενωθῇ μετὰ τῶν ἄλλων προαφικθέντων σωμάτων ἐν Δραγατζανίῳ καὶ διατάξῃ τὰ κατὰ τὴν μάχην, ὡς ἀπεφασίσθη. Ὅπως ὅποτε ὁ Καρβασίς ὑπῆρξεν ἡ αἰτία τῆς περὶ Δραγατζανίου ἥττης τῶν Ἑλλήνων καὶ τῆς καταστροφῆς τοῦ Ἱεροῦ Λόγου, Ὁ Κούμας ἀναφέρει αὐτὸν ὡς ἀρχηγὸν τοῦ πυροβολικοῦ, τὸ δὲ Ἰταλικὸν ἀνεμὸν ἐξ οὗ ἀρούμεθα τὸ ἐπεισόδιον τούτου, ἀρχηγὸν τοῦ ἰππικοῦ, συγχρόνως παριστῶν αὐτὸν καταφανέστατον προδότην ἀδίκως, Σ. τ. Μ.

πολλών κόπων, ἐν τινι ὀριστικῷ σημείῳ καὶ σχηματί-
σασιν αὐτῷ στρατιωτικῶν σώμα! Οἱ νέοι οὗτοι κατέ-
γράφησαν εἰς ἰδιαίτερον τάγμα ἐπωνομασθέν «Ἱερὸς
Λόχος» ἀπέδειξαν δὲ πράγματι ὅτι τοιοῦτου τίτλου ἠ-
ξιοῦντο, ὡς ἡ Θεβακική νεολαία ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ
Ἑπαμεινώνδα. Ἐπὶ τῆς σημαίας των ἀνέγραψαν «Ἐλευ-
θερία ἢ θάνατος», καὶ τὴν ἐνδοξὸν ἐκείνην τῶν ἀρχαίων
Σπαρτιατῶν ἐπὶ τῶν ἀσπίδων ἐπιγράψαν «Ἡ» ταν ἢ
ἐπὶ τάν.» Οὐδεὶς αὐτῶν ὑπέστη πρότερον κακουχίας
ἢ ἐλλείψεις, καὶ ὅμως ὑπέφερον τὰς στερήσεις καὶ τοὺς
κόπους μετὰ τοσοῦτης ταπεινοφροσύνης καὶ καρτερίας,
ὥστε κατεστάθησαν πρὸς πάντας τοὺς συνοπαδοῦς των
ἀπαράμιλλον ὑπόδειγμα. Ὁ Ὑψηλάντης εἶχε πεντα-
κοσίου; ἐκ τῶν νέων τούτων καὶ ἐπ' αὐτῶν κυρίως ἐνα-
πέθετε τὰς ἐλπίδας του. Τὰ ἀραιὰ στρατεύματα τοῦ
Ἑλληνικοῦ στρατοῦ ἔτι μᾶλλον ἠραιώθησαν ὡς ἐκ
τῆς ἀπουσίας τοῦ Κατακουζηνοῦ, ὅστις, περὶ λαθῶν
ἀπόσπασμα διαχιλίων περίπου στρατιωτῶν, ἐπορεύθη
νὰ ἐμποδίσει τὴν διάβασιν τοῦ ποταμοῦ εἰς τὸν Πισῶν
τῆς Ἰβραήλιας. Ἐναπέμεινον λοιπὸν τοῖς Ἕλλησι περὶ
τοὺς πεντακισχιλίου; ἄνδρας, μεθ' ἐνὸς τάγματος ἵππι-
κοῦ καὶ μικρῶν τηλεβόλων, ἀνηκόντων εἰς τὰ ἐμπο-
ρικὰ πλοῖα. Οἱ Τούρκοι ἦσαν πλείονες, διπλάσιοι σχε-
δόν, ἐκτὸς τούτου, ἑνδεκα ἑκατοστύς; ἐκλεκτοῦ ἵππι-
κοῦ, ἀπεκαθίσταν αὐτοὺς ἔτι ἰσχυροτέρους. Ἡ μάχη
ἤρξατο τὴν πρωΐαν τῆς 10 Ἰουνίου 1821. Μετὰ τινὰς
ἐκπυροκροτήσεις κατὰ Ἑλληνικῶν τηλεβόλων, οἱ Τούρ-
κοι ἐφόρμησαν κατὰ Ἱεροῦ Λόχου, ὅστις μεθ' ἡρωϊκῆς
ἀνδρείας ὑπέδεξάτο αὐτοὺς, ἀποκρούσας
διὰ τῶν λογχῶν, ὅπλον βοηθῶν μὲγάλως τὸν Ἱ-
ερὸν Λόχον κατὰ τῶν ἐφορμητῶν, καθότι οἱ Τούρκοι
ἐστεροῦντο τοιοῦτου, τὰ δὲ γίγαταγανία των ἦσαν πολ-
λὸ κοντὰ καὶ δὲν ἐφθάνον τοὺς μαχομένους. Ἡ ὑπο-
χώρησις ἐγένετο ταχέως καὶ ἄτακτος. Ἐν τούτοις
ἐνθαρρυνθέντες ἐκ νέου, καὶ δευτέραν φορὰν ἐπιπεσόντες
οἱ Τούρκοι, ἀπεκρούσθησαν καὶ πάλιν αἰσχυρῶς καὶ
μετὰ μεγίστης φθορᾶς, ὥστε ἠναγκάσθησαν νὰ στρέ-
ψωσι τὰ νῶτα. Ὁ Ὑψηλάντης ἰδὼν τὴν εἰς τὰς τάξεις
τῶν Τούρκων σύγχυσιν, ἐσκέφθη ὅτι ἦτο ἀρμόδιος
περίστασις ὅπως ἐπωφεληθῆ αὐτῆς, διέταξεν ὅθεν ἕνα τὸ
ἵππικὸν σπεῦσαν περικυκλώσει τὸν ἐχθρὸν, ὑποχωροῦντα
ἐν ἀταξίᾳ, καὶ καταδιώξῃ αὐτὸν παντοίαις δυνάμεσι.
Ἄν ἡ διαταγὴ αὕτη ἤθελε πιστῶς ἐκτελεσθῆ, οἱ
Τούρκοι δὲν θὰ ἐπρόφθανον νὰ συγκειτρωθῶσιν, ἡ δὲ
νίκη τῶν Ἑλλήνων θὰ ἦτο βεβαία καὶ ἐντελής. (*)

(*) Ὁ Ὑψηλάντης δὲν ἦτο παρὼν ἐν τῇ μάχῃ, ὡς ἐν
τῇ προηγουμένῃ ἡμῶν σημειώσει εἴπομεν. Ἐνταῦθα ἐννο-
εῖται ὁ Καραβιάς, ὁ δὲ ἀρχηγὸς τοῦ ἵππικοῦ, ὅστις ὡς
προσῆκε χαρακτηρίζεται, ἦτο Μολδοβλάχος τις ζηλοφθοῶν
πολύ τοὺς Ἕλληνας.

κοὺς, ἔστρεψεν αἴφνης τὰ ὅπλα κατὰ τῶν Ἑλλήνων,
προσβαλὼν δὲ ἰσχυρῶς αὐτοὺς, τοὺς ἠνάγκασε νὰ τρα-
πῶσιν εἰς φυγὴν. Πᾶσα δύναμις ὅπως θέσει φρυγμῶν εἰς
τὸν πανικὸν τούτον φόβον ὑπῆρξε ματαίᾳ. Τὸ ἄτακτον
πεζικὸν, ἐντρομον καὶ τυχεχυμένον, κατέφυγε γοργῶ
τῷ βήματι εἰς τὸν πλοσίον ποταμὸν Ὀλτον, ὃν καὶ
διέβη, ἐγκαταλείπων ἐπὶ τῆς ἀπέναντι ὄχθης τὸν Ἱε-
ρὸν Λόχον, ἐναπομείναντα μόνον ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς
μάχης.

Τότε οἱ Μωαμεθανοὶ ἵππεῖς, ἔδραμον ἀχαλίνωτοι ἐπὶ
τοῦ μικροῦ τούτου τάγματος, καὶ περικύκλωσαν αὐτὸ
πανταχόθεν. Ἀτρόμητοι καὶ πάλιν ἐν τρικυλίᾳ τρα-
μερᾷ καὶ ἀπλησιωμένη περιστάσει, οἱ δυστυχεῖς ἐκεί-
νοι νέοι, ἄξιοι ὄντος ἀνωτερικῆς τύχης, ὑπέδεχθησαν ὡς
ἥρωες τὴν πανοθητὴ τῶν Τούρκων ἐφοδὸν, οὐδὲ ἐπὶ
στιγμὴν διέρρηξαν τὰς τάξεις των ἢ νίκη ἐστεφάνω-
σαν ἐπὶ τινὰ καιρὸν τὰς τελευταίας τῆς ἀνδρείας των
δοκιμασίας, πλὴν ἐπὶ τέλους ἡ ἀνδρεία ὑπέκυψε τῷ
πολυκριθμῷ στρατῷ, καὶ οἱ Τούρκοι κατέσφαξαν διὰ
τῶν ξιφῶν τοὺς ὀλίγους, οὓς αἱ σφαῖραι εἶχον ἀρῆσει
ζῶντας ἐπὶ τοῦ πεδίου. Ὑπὲρ τοὺς τετρακοσίους νε-
κρῶς ἔμειναν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, πολὺκλαυστον μνημῆ-
ον τοσαύτης ἀρετῆς καὶ δυστυχίας! Οἱ ἐκτὸν σχεδὸν
τῶν συναδέλφων των ἀπέφυγον τοῦ ὀλέθρου, πλὴν
ἐξωλοθρεύθησαν τὰς ἐπομένους ἡμέρας ὑπὸ τῶν δεινοπα-
θημάτων καὶ τῶν πληγῶν. Ὀλίγοι μόνον ἀπέμεινον
ζῶντες, περιδοῦσα λείψανα τάγματος, ὅπερ ἦτο καὶ
ἔσεται τὸ καύχημα τῆς νέης Ἑλλάδος. Οὐδεὶς τού-
τος μέγχοι τοῦδε δεικνύει τὸν Ἱερὸν τόπον, ἔνθα οἱ ἱ-
φθίμοι οὗτοι νέοι ὑπέστησαν τὸν θάνατον εἰς τὸν ὑπὲρ
πατριδος καὶ θεοσεβείας ἀνισὸν ἀγῶνα, οὐχ ἦτον ὁ-
μοῖς ζῶσιν ἐν τῇ μνήμῃ τῶν συμπολιτῶν αὐτῶν καὶ
δέον νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι μονήρης μνημῆον δὲν θὰ λείψει
ὅπως ἀνακουφίσῃ τὰ ἱερὰ καὶ ἄταφα αὐτῶν ὄστα. (*)

Ὁ Ὑψηλάντης καταβλήθη διὰ μιᾶς ὑπὸ τοσοῦτων
δυστυχημάτων, ἔστρεψε τὰ βήματά του πρὸς τὴν ὁδὸν
ἐκείνην ἧτις ἦτο ὀλιγώτερον ἐπιφοβὸς πρὸς ἀποφυγὴν
τῶν ἀπλήστων καὶ καταδικωτῶν Τούρκων καὶ πολλῶν
βλάχων ραδιούργων. Εἰσέδου εἰς τὰς φάραγγας τοῦ
Rothenturm ἢ Ερυθροῦ Πύργου, δίοδος ὄγουσα ἀπὸ
τῆς Οὐμανικῆς γῆς εἰς τὴν τῆς Αὐστρίας. Πρὶν ὅμως
πορευθῆ εἰς τοιοῦτον βαρυαλγῆ καὶ ἐπίπονον ἐξορίαν,
ἐδημοσίευσεν πρόγραμμα ἐκθειάζον, ὡς ἦτο δίκαιον, τὴν
ἀνδρείαν τῶν ὑπὸ τὴν σημαίαν του διαμεινάντων πι-
στῶν Ἑλλήνων, ἐξεσπενδόνειζε δὲ τῆς πατριδος τὸ ἀ-
νάθεμα ἐπὶ τῶν προδοτῶν, ἰδίως δὲ ἐπὶ τοῦ δειλοῦ
Καραβιά. Προτίθετο νὰ διέλθῃ τὴν Τρανσυλβανίαν
καὶ προστάξῃ ἐκείθεν τοὺς ἐν Πελοποννήσῳ Ἕλληνας,

(*) Ἐγγραμμένον ἀνακόντες εἰς τὴν Τεργεσταίαν «Ἡμέ-
ραν», ὅτι ὁ ἐν Ὀδησῶ ὁμογενὴς Κ. Ἀλέξανδρος Βουτζίνας,
ἔγραψε πρὸς τὸν ἐν Ἀθήναις τότε πρωτοπόρογοντα καὶ Ε. Δε-
ληγιώργην ἐξαιτούμενος τὴν ἄδειαν νὰ ἀνεγείλῃ ἐν τῇ πρωτεύ-
ουσῃ, ἰδίως ἀναλόμασιν λαμπρῶν μνημῶν εἰς τιμὴν τῶν στρα-
ταθλητῶν τῆς Ἑλληνικῆς παλιγγενεσίας τῶν ἐν Δραγατζανίᾳ
καὶ Σκουλερίᾳ πεσόντων. (Ὅρα «Ἡμέραν» σ. 909.)

οἵτινες εἶχον ἤδη ἀναπετάσει τὴν σημαίαν τῆς ἀνταρ-
σίας, πλὴν τῆς κακουχίας τὰ ἐλεεινὰ ἐνδύματα ἐί-
δων ἦτο ἐνδεδυμένος, δὲν ἠδύναντο νὰ τὸν ἀποκρίψωσι,
καὶ εἰς τοὺς πρώτους στρατιωτικὸς σταθμοὺς (ἐν
Αὐστριακῇ γῆ) νὰ μὴ συλληφθῇ. Κλεισθεὶς κατὰ πρῶ-
τον εἰς τὸ φρούριον τοῦ Mullembach ἐν Τρανσυλβανίᾳ,
κατόπιν εἰς ἐκεῖνο τοῦ Mongatz ἐν Οὐγγαρίᾳ καὶ τέ-
λος εἰς ἐκεῖνο τοῦ Theresienstadt ἐν Βοσνίᾳ, ὑπέστη
αὐστηρὰν κάθειρξιν ἐπὶ ἐπτὰ ἔτη, κατὰ τὰ ὁποῖα
ὑπὸ λύπης μᾶλλον ἢ ὑπὸ ἀσθενείας καταβλήθη, ἐ-
τελεύτησεν εἰς Βιέννην, ἔνθα τῷ ἐπετάφη προθύστερον
νὰ διεμνήνῃ, κατὰ τὴν ἀνθυρὰν καὶ ἀκμάζουσαν ἡλικίαν
τῶν τριάκοντα ἔξ' ἐτῶν.

Προαιρετώτερος, πλὴν οὐχ ἦτον πικρὸς, ὑπῆρξεν ὁ
θάνατος τοῦ πιστοῦ συναδέλφου του Γεωργάκη Ὀ-
λυμπίου. Μετὰ μακρὰν καὶ ἐπίμοχθον περιπλάνησιν
εἰς τὰ δάσ, ἅτινα καλύπτουσι τοῦ Προῦθου τὰς ὄχ-
θας, εἰσέδου εἰς μονὴν τινα, ἔνθα πάραυτα περικυκλώθη
παρὰ τῶν Τούρκων, οἵτινες κατεδίωκον αὐτόν. Αὐσ-
σαλέα ὑπῆρξεν ἡ ἐφοδὸς, ἀπλησιωμένη ἡ ἄρυνα. Ἀλλὰ
πεσόντες ἐπὶ τέλους οἱ ὀλίγοι ὀπαδοὶ του, ὁ Γεωργάκης
καὶ τέσσαρες Ἕλληνες ἐζωγρήθησαν ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ. (*)

Τὸν Ἰούλιον τοῦ 1821, ἦτοι ἕνα σχεδὸν μῆνα μετὰ
τὴν μάχην τοῦ Δραγατζανίου, ὁ ἐξιστορῶν ταῦτα,
ἐπορεύετο εἰς τὴν μεγαλύτεραν ὁδὸν ἐν Κωνσταντι-
νουπόλει τοῦ Πέρα, (Σταυροδρόμιον) ὅπότε μεγάλη
συρροή λαοῦ εἰδοποίησεν αὐτὸν ὅτι ἀσύνηθες συμβᾶν
προσῆγγιζε. Τέσσαρες ὀπλοφόροι ἔσυρον, ὀλίγον ἀπω-
τέρω, ἄνθρωπον, αὐτῶν τὰ ἐνδύματα ἦσαν λίαν ἐξε-
σχισμένα, οἱ δὲ βραχιόνες σφιγκτὰ ὄπισθεν δεδεμένοι.
Φθάντες εἰς τὴν μικρὰν πλατείαν, τὴν πρὸ τοῦ με-
γάρου τῆς Ἀγγλικῆς προσθείας εὐρισκομένην, οἱ μὲν
δήμιοι ἐστάθησαν, ὁ δὲ δυστυχὴς ἐκεῖνος ὅστις ἐ-
φαίνετο ἡμιθανὴς ὑπὸ τοῦ μόχθου, ἔλαβεν ὀλίγην ἀ-
νοψυχὴν ἐν τῇ βραχείᾳ ἐκείνῃ ἀναπαύσει! Ἡ μικρὰ
αὕτη ἀνάπαυσις ἤρκει ὅπως ἀναλάβῃ ἰσχύον, καὶ δεί-
ξῃ ἐν τῇ σιάσει ἐκείνῃ καὶ τῇ ὄψει τοῦ προσώπου
του, τῆς ψυχῆς του τὸ ἀριπρεπὲς καὶ μεγάλθυμον, τὸ
ἐπ' ὀλίγον μὲν νεκρωθὲν, πλὴν οὐδαμῶς ἀποσβεσθὲν ἐκ
τῶν ἀπέριων μόχθων καὶ σκληρῶν ταλαιπωριῶν.

Γαλήνιος καὶ ἀτρόμητος ἀνύψωσε τὴν κεφαλὴν, ἦν
αἱ κακουχίαι εἶχον καταβάλλει ἀπαξιῶν δὲ νὰ ἀτενίσῃ
πρὸς τοὺς ἀτίμους ἐκεῖ παρισταμένους δρομφοῦρους,
ἔστρεψεν ἀγερῶχος πρὸς οὐρανὸν τὸ λάμπον ὄμμα του.
Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην Τούρκος δήμιος πλοσιάσας
πρὸς αὐτόν, ἐπισείων τὸ μοιραῖον Κινολάκ, διὰ μόνου
ἀναστροφῆς κτυπήματος, ἀπέκοψε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ
διαμπαξ.

(*) Ὁ Γεωργάκης Ὀλύμπιος μαχόμενος ἔπεσεν εἰς τὸ
κωδωνοστάσιον τοῦ μοναστηρίου ὅπου, ἔθεσε πῦρ ὑστερον καὶ
ἐκείνῃ τῇ ἐξομῇ τῶν φημῶν τοῦ ὁμογενεῖς φίλου του Φαρ-
μάκη ἀνελλήθη, αἰμαλώτος καὶ ἀπίγη εἰς Κωνσταντινού-
πολιν, ἐπὶ τῆς ἐδῶ τῆς ὄχθης τῆς Ἑλλάδος. (Ἱστορ.
Μουσ. τ. Μ.)

Τὸ σῶμα ἐκεῖνο ὄριστικῶς ριφθὲν ἐν τῷ βορβόρῳ
τῷ ἀνὰ μέσον τῆς τριόδου ἐκείνης, θὰ ἔμεινε κατὰ
τὸ σύνθηρος ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἄταφον, πλὴν ἡ Α. Β.
ὁ λόρδος Στρανσφόρδ διεμαρτυρήθη ἕνα τὸ φοικαλέον
ἐκεῖνο θέαμα μὴ λυμαίνηται ἐπὶ πλέον τὴν Εὐρωπαϊ-
κὴν συνοικίαν. Οἱ λοιποὶ τοῦ ἀνδρείου Φαρμάκη σύν-
τροφοι, ριφθέντες εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ὑπὸ τῶν κυ-
μάτων καταβυθισθέντες, ἠφανίσθησαν ἐκ τῆς ὄψεως
τῆς γῆς.

(κατὰ τὸ Ἰταλικόν) Α. Α. ΜΑΡΓΑΡΗΣ.

ΕΝ ΔΡΑΜΑ ΜΕΤΑΞΥ ΔΥΟ ΡΩΔΩΝΙΩΝ.

Ὑπῆρχε, δὲν εἶνε πολὺς καιρὸς, περίξ τῶν Πι-
ρσιῶν, μικρὸν τῆς πόλεως ἀπέχων, εἰς μέρος ὀλί-
γον συχναζόμενον, κήπος, ἐν ᾧ διήνυστα πολλὰς εὐ-
δαίμονας ἡμέρας. Μεταχειρίζομαι τὴν λέξιν κήπος ἐν
ἐλλείψει ἄλλης δυναμένης νὰ ἐκφράσῃ κάλλιον τὴν
ιδίαν μου. Δύναται νὰ δοθῇ τὸ ὄνομα τοῦτο, εἰς
εἶδος τι πεδιάδος ἀγεωργήτου καὶ εὐρείας κατὰ τι,
ἐν μέρει περιστοιχουμένης διὰ περιφραγμάτων καὶ προ-
ασπιζομένης ὑπὸ ἐρρειπωμένων τειχῶν; Ἐν μέσῳ αὐ-
ξάνουσι κατὰ βούλησιν δένδρα, ἄλλοτε καλλιστεργη-
μένα, πρὸ χρόνων δὲ ἐλλείπει πάσης γεωργίας, καὶ
παρρημελμένα. Οἱ κλάδοι των ἀνήρχοντο εἰς ὑψη-
λὰς ἀποστάσεις, ἐπλατύνοντο ἐν εἶδει σκιαδίων, συν-
επλέκοντο καὶ παρίστων ἀπέριους περὶ ἀδύξους συ-
ματισμοῦς, ἐνῶ ἄλλοι ἔκλινον πρὸς τὴν γῆν ὡσανεὶ
ἠβούλοντο νὰ δεχθῶσιν εὐχαρίστως τοὺς ἀσπασμοὺς των
ἀναρριχομένων φυτῶν, ἅτινα περιελύσσοντο περὶ τὰ
στελέχη καὶ κατακυριεύον τὰ πάντα διὰ τῆς δια-
τεμνομένης στεφάνης των. Ἡ γλῶσσος ὄχι μόνον ἐπλημ-
μύρει εἰς τὰς δένδροστοιχίας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ κοιλά-
ματα ἐννοεῖται ὅτι οἱ ρωμαῖοι ἐκεῖνοι πικραστοὶ
εἶχον ὑποπνίξει ὑπὸ τὴν ὕλομανῆ βλάστησίν των ὅλα
τὰ γεωργικὰ φυτὰ, ἅτινα ὀλίγον πρότερον ἦνθον. Δὲν
ἠδύναντο νὰ εὐρεθῶσιν ὠρσιότεροι ὑπάγριοι νικολιανοὶ
(εἶδος καπνοῦ) οὐδὲ ὑπερηφανότεραι ἀκαλῆφαι οὐδὲ
ἐν τῷ μέσῳ τῆς πεδιάδος. Πανταχόθεν εὐρίσκοντο ἀ-
κανθαὶ πρὸς τιμωρίαν των ἐνδυμάτων, οὐ μὲν ἀλλὰ
καὶ τοῦ προσώπου καὶ τῶν χειρῶν, δὲν ἠδύνατό τις νὰ
κάμῃ οὔτε ἐν βῆμα ἄνευ δρυφῶν ἢ χωρὶς νὰ μείνῃ ἀγ-
γυστρωμένος.

Ὁ κάτοχος τοῦ κήπου, γέρον ἐξδομηκοντούτης σχε-
δόν, ὑψηλὸς καὶ ἰσχυρὸς, τὸ μέτωπον τοῦ ὀπίου ἐκο-
σμεῖτο διὰ λευκῶν τριχῶν ὀρθίων καὶ ἀγρίων, ἃς ἐ-
κάλυπτε πάντοτε κεκρύφαλος, ὅστις οὐδέποτε ἠδυνήθη
νὰ δαμάσῃ αὐτάς. Κατόκει εἰς τὸ ἄκρον τοῦ κήπου
ἐν τινι καλύβῃ ἀνταξία τοῦ Ροβινσῶνος Κρουζοῦ. Ἡ
καλύβη αὕτη, κεκαλυμμένη ὑπὸ χόρτων καὶ ἐξ ἐνὸς
δωματίου συγκειμένη, κακῶς ἐκλείετο διὰ τινος θριπη-
δέστου θύρας, κακῶς ἐθερμαίνετο διὰ μεγάλης ἐξοχι-

τοσοῦτους κύκλους οἵτινες βαθμυδὸν ἐστενεύοντο. Ὁ Μικρομύς εἰς τὸν βόμβον τὸν ὑπὸ τῆς Μελίσσης περ- γόμενον ἐταράχθη καὶ ἠθέλησε ν' ἀναχωρήσῃ. Ἦτο πολὺ ἀργά! Ἡ Μεγάχηλος περιτέλλουσα ἐπὶ μᾶλλον τοὺς μαγνητικούς κύκλους τῆς, τὸν ἐκράτει τετυφλω- μένον ὑπὸ τοῦ φόβου. Ὁ Μύ; ὅστις ἤλιουθεν ἐπὶ τῆς κε- φαλῆς του τὴν ἐπάφθην τῶν πτερυγῶν ὧν ὁ παρά- δοξος κρότος τὸν ἐτρόμαξε καὶ παρέλυεν, ἐνισχύθη, καὶ ξέων τὸ ἔδαφος διὰ τῶν ποδῶν προσεπάθει ν' ἀνεγείρῃ νέφος ὡφελούμενος τῆς περιστάσεως, εἰς μικρὸν νέφος ἐξ αὐτῆς ὑπεκφύγη, ἢ τοῦλάχιστον ἀπομακρῶν τὴν Μελίσσαν, μὴ δυναμένην νὰ ὑποφέρῃ οὐδεμίαν ἀ- καθαρίαν. Ὁμοί! ἡ ἀργιλώδης αὐτὴ γῆ ἀντειχεν εἰς τὰς δυνάμεις τῶν ἀθηνῶν ποδῶν του. Ἡ Μελίσσα ἐπέ- πεσεν ἐπὶ τοῦ δυστυχοῦς, τῷ κατέφερε θαθεῖαν πλη- γὴν ὀπισθεν τοῦ αὐχένου, ἀφῆκε τὸ κέντρος τῆς ἐν τῇ πληγῇ, ἐπεδιώρθωσε τὰς ἐπενεχθείσας ζημίας, εἰς τὴν φωλεὰν ἀνεχώρησε καὶ ἐρρίφθη ὀλίγα βήματα μα- κράν. Τί τὴν ἔμελεν! εἶχε τελειώσει τὴν ἀποστολὴν τῆς, ἀσφαλίσασα τὰ μέσα τῆς ἀναγεννήσεως τῆς γεν- νεᾶς τῆς, καθότι μὲ θυσίαν τῆς ζωῆς τῆς εἶχε σώσει τὰ ὧὰ ἐκ τῆς καταστροφῆς.

Ὁ Μικρομύς πληγείς ἐπὶ τοῦ ἰοβόλου κέντροῦ ἐκυ- λινδεῖτο ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἐταράσσετο, προσεπάθησε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν κατοικίαν του, ἀλλ' ἐπανέπεσε παρὰ τῇ φωλεᾷ ἢ; τὴν καταστροφὴν ἐπεχείρησεν. Αἱ κινήσεις του ἐδείκνυν ὅτι πολὺ ὑπέρβεν, οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐ- πληρώθησαν αἷματος, τὸ μικρότατον στόμα του ἠνοι- γετο σπασμωδικῶς χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξιν· οἱ πόδες του ἔκρουον τὴν γῆν καὶ μετ' οὐ πολὺ ἐστρέφετο περὶ ἑκυτὸν ὡς παράφρων. Ἐντούτοις ἐξόγκασίς τις τῷ προ- σέβαλλε τάχιστα λαίμων καὶ ὤμου, ἡ βάσανος κῆξικ- νε' δὲν ἠδύνατο νὰ σταθῇ πλέον ὄρθιος, ἐσύριζεν ἀφ' ἐνός, ἐταράσσετο ὑπὸ ὑστάτης ἀγωνίας ἀφ' ἑτέρου ἀφῆ- κε τὴν κεφαλὴν νὰ πέσῃ καὶ ἐξέπνευσε.

Ὁ γέρον φίλος μου, ἐνῶ παριστάμενος εἰς τὸ τελευ- ταῖον μέρος τοῦ δράματος ἐκείνου, εἶχε μετὰ σπουδῆς ἐγερθῆ καὶ τρέχων μέχρι τῆς οἰκίας ἐπανῆλθε φέρων φιάλην περιέχουσαν ἀμωνακόν. Ὁ ἄνθρωπος ἐκείνος ὅστις ἐλέγετο μισάνθρωπος δὲν ἠδύνατο νὰ βλέπῃ οὐδὲ ἓνα Μὺν πάσχοντα καὶ νὰ μὴ σκεφθῇ νὰ τὸν περιθάψῃ. Ἀλλ' αἱ βοήθειαι ἔφθανον πολὺ ἀργά. Συγκεκινημένος σχεδὸν ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἔλαθεν εἰς τὰς χεῖράς του τὸν Μικρομύν, περτηήρησε πρὸς σιγμὴν τὴν μικρὰν ἐκείνην καὶ χροιστάτην κεφαλὴν, ἥτις αἰώρειτο νυ- θρῶς, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκείνους, οἵτινες ὀλίγον πρότερον ἤσπραπτον καὶ τὸ χρυσοπάρειφον ἐκείνο δέρμα, ἐρρυτι- δωμένον δι' αἵματος καὶ κόνεως, ἀκολούθως ἀφῆκε νὰ πέσῃ στενάξας.

Ἀπεμακρύνθη καὶ μετὰ τινὰ θήματα εἶρε τὴν Μέ- λισσαν ἀγωνιώσαν ἐπὶ τῆς ἄμμου καὶ ἀποθνήσκουσαν ἐκ τῆς πληγῆς.

— Ἀς τοὺς θάψωμεν τὸν ἓνα πλησίον τοῦ ἄλ- λου, εἶπεν ὁ γελῶν.

— Ἐ, διατὶ νὰ λάβωμεν τὴν φροντίδα ταύτην; Πιστεύετε ὅτι ὁ θεὸς, ὅστις ἐδημιούργησε τὸν θάνα- τον καὶ τὸν ἐπέβαλεν ὡς φυσικὸν νόμον, δὲν ἐδὴμ- ούργησε καὶ τοὺς νεκροθάπτας; Παρέστητε εἰς τὰς πρώτας πράξεις ἐνὸς δράματος, τόσῳ συγκινητικοῦ ὅ- σον αἱ ἀνόητοι θεατρικαὶ ἐφευρέσεις μας, ἐνὸς δράματος καλλιτέρου ταυροδρομίας ἐν ἣ φονεύονται σπουδάζον- τες! Καθότι, ὅμοι! αἱ ἡδύτεραι δισκεδάσεις τῆς ἀν- θρωπότητος συνίστανται εἰς τὴν θέαν δυστυχῶν φαν- τρωιδῶν ἢ ἀληθῶν. Ζητῶμεν μετ' ἀπληστίας αἵματηρὰς σκηνάς. Ἡ καρδία μας δὲν πάλλει εἰς τὴν θέαν κιν- δύνων οὐδ' οἱ ὅμοιοι μας διατρέχουσι καὶ προσκαλῶτε ὅπως μᾶ; δισκεδάσωμεν! Ἰκανοποιήθητε, παρέστητε εἰς τὴν θέαν δύο θανάτων! Θανάτων δύο ζωῶν, εἶνε ἀληθεῖς, ἀλλὰ δύο ὡραίων θανάτων· μιᾶ; μητρὸς θυ- σιαζούσης τὴν ζωὴν τῆς, διὰ τὴν γενεᾶν τῆς, καὶ ἑ- νὸς ληστοῦ, ὅστις δι' ὄδυνον τοῦ θανάτου ἀποπλύνει τὸν ῥύπον τοῦ ἀμαρτήματός του· περιμεινάτε τὴν λύσιν! Ὅθ' γίνῃ διὰ θεατρικῆς πομπῆς. Ἀκρασθήτε, ἰδοὺ ἡ συμ- φωνία τῆς ὀρχήστρας προεσιδούσα.

(Ἐπεται τὸ τέλος.)

ΜΕΛΙΣΣΑΙΟΣ

Ἡ ΧΡΗΣΙΣ ΤΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ

Καθὸ πλουσία ἢ θρησκεία, διδάσκει ἡμᾶς νὰ εὐλα- βούμεθα καὶ σεβόμεθα τὰ πλούτη, οὐχὶ δὲ λατρεῖαν καὶ προσκύνησιν νὰ τοῖς ἀποδίδωμεν. Τὰ πλούτη, τῷ ὄντι, εἰσὶν ἢ τὰ μεγαλειότερα ἔργα πάντων τῶν κα- κῶν ἢ τὰ μεγαλιότερα κινήτρα ὄλων τῶν ἀγαθῶν. Ὅταν ἡ σπατάλη καὶ ἡ κατάχρησις ζητῶσι νὰ ἀσω- τεύσωσιν αὐτὰ, δὲν ὑπάρχει πλέον ἀσφάλεια μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων· ἡ φιλικὴ ἀναξίως προδίδεται ἢ εὐθύ- της καὶ καλὴ πίστις ἐξερπνίζονται· τὸ αἶμα ῥεῖ παν- ταχόθεν· τὸ δηλητήριον φάρμακον προστοιμᾶται· ἡ κοινωνία εἰς ὠμότητας ἐξοκέλλει καὶ ἀσυνήθεις βιαιο- πραγίας· ἡ φύσις ἀποκαθίσταται θηριώδης. Ὅταν ἡ φιλαργυρία τὰ ἐπισωρεύῃ καὶ τὰ κατακλείῃ, ἢ τε καλλιτεχνίκα καὶ βιομηχανία ἀποθαρρύνονται· αἱ ἐπι- στημαὶ χολαίνουσι· αἱ ἀναγκαῖαι τέχναι μαραίνονται· τὸ ἐμπόριον φθισαῖ· ἡ γεωργία σταματᾷ· οἱ ἐπι- τηδευματῖαι ρακίδωτοι ἐπιτιτοῦσι· τὰ σχολεῖα, νοσο- κομεῖα καὶ λοιπὰ φιλανθρωπικὰ καταστήματα κατασρέ- φονται· οἱ πτωχοὶ ἀποθνήσκουσι. Ὅταν ἡ ἡδυπάθεια καὶ πολυτέλεια κατασπαταλῶσιν αὐτὰ, τὰ ἤθη δὲν ὑφίστανται πλέον, ὁ γάμος δὲν εἶνε εἰμῆ ἢ πρώτη ἐπὶ σκηνῇ πομπῆς πράξις τοῦ διαζυγίου δράματος· αἱ διαφοραὶ τῆς κοινωνίας σχέσεις συγχέονται· ἢ ἐπί- δεῖξις ἀπορροφᾷ πᾶν ἀναγκαῖον, οὕτω δὲ ψευδῆς με- γαλοπρέπεια καλύπτει γενικὴν ἐλασινότητα· οἱ πτω- χοντες κατακρημνίζονται, παύουσι δὲ τοῦ νὰ ἦνε πτω- χοντες· τὸ ἔθνος πίπτει καὶ παράκμωσι· εἰς μάτην ζητεῖ τις τὴν ἀρχαίαν ἀξιοπρέπειαν καὶ τὸ μεγάλου-

μον τῶν προγόνων, δὲν εὐρίσκει εἰς τοὺς ἀπογόνους τῶν ἢ τὰ ὀνόματα καὶ τοὺς τίτλους τῶν.

Πλὴν ἀλλ' ὅτε ἡ εὐσπλαχνία ἀπονέμει τὰ πλούτη, ἢ ἀσθενοῦσα κοινωνία ἵσταται· τότε ἡ παντοδυναμία τοῦ ἀνθρώπου ἀναθάλλει, ἢ βέλτιον εἰπεῖν, ἀναπλάττουσι ταῦτα νέον κόσμον ἐν ἀρμονίᾳ φυσικῇ, συντελοῦσι νὰ κυ- κλοφορῇ ἑασταχόθι ἢ ἀφθονία καὶ ἡ ζωὴ, εἰσὶ τὸ ἔ- ρεισμα καὶ ἡ ἀνταμοιβὴ τῆς φιλοπονίας· τὸ ἐνστάλα- γμα τῆς φιλοτιμίας, τὸ βραβεῖον τῆς ἱκανότητος, ἢ ἀμιλλα τῆς προόδου, ἢ ἀρρωγὸς χεῖρ τῷ ἐνδεδεῖ. Τὰ πλούτη λοιπὸν διανεμόμενα ὡς εἶδος, ἀπομάσσουσι τῶν δυστυχῶν καὶ ἔρρηκτῶν τὸ δάκρυ, συντρίβουσι τῶν αἰχμαλώτων τὰς ἀλύσεις, ἀνασπλώνουσι τὴν κλονι- ζομένην αἰδῶ, συντελοῦσιν εἰς τὸ ἀνακτῆν ἀφόβως ὁ γάμος, ἐπαναδίδουσιν εἰς τὰς ἐγκαταληφθείσας παιδάδας τὴν δαψιλείαν, ἀνακαλοῦσι μετὰ τέσσαρας ἡμέρας ἐκ τοῦ τάφου τὸν τεθαμμένον Λάζαρον, οὐ μὴν, ἀλλ' ἐμ- ποδίζουσι τοὺς ψυχορραγοῦντας Λαζάρους νὰ πέσωσιν ἐκεῖ.

Τοιοῦτοτρόπως ὁ φιλελεῖμων πλούσιος δὲν εἶνε ἀ- πλῶς ἄνθρωπος, εἶνε αὐτὴ ἡ θεῖα Πρόνοια ἀποκαθιστα- μένη ὀρατὴ καὶ ἀπονέμουσα τὴν εὐδαιμονίαν τῷ κόσμῳ.

L' Abbè POULLE.

Ὁ ΑΠΟΛΩΛΩΣ ΒΙΟΣ

ὑπὸ ΕΡΜΑΝΝΟΥ ΔΟΥΝΤΖΗ

(συν. ὄρα φύλ ζ')

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Ἡ Ἀγανάκτησις.

— Εἶναι αὐτός, αὐτὸς ἀναμφιβόλως, ἀνακράζει ὁ Εὐγένιος, κάτωχος καὶ τρέμων ὡς φύλλον — Ναὶ μὲν βλέπω τυφλὸν ἀλήτην ὃν οἱ χωροφύλακες ἀπάγουσιν εἰς τὴν φυλακὴν, ἀλλὰ δὲν ἐννοῶ, διὰ ποῖον λόγον νὰ λειποθυμῆς, ἀπεκρίνετο ὁ Κώνστας πρὸς τὸν συνεταῖρόν του, ὅστις εἶχε παρουσιάσει τὸ ἥμισυ τοῦ σώματός του ἐκτὸς τοῦ θυριδίου τῆς ἀμάξης.

Ὁ δύστηνος ἀόμματος δὲν ἐβλεπεν, οὐδὲ ἠδύνατο νὰ ἀκούσῃ τὰς φωνὰς τοῦ Εὐγενίου, ἕνεκα τοῦ θορύβου τῶν παιδιῶν ἕτινα ἔτρεχον κατόπιον του συγκρουόμενα πρὸς ἄλληλα, καὶ παλαίοντα ὅπως καταλάβουσι τὴν καλλιτέ- ραν θέσιν, ἐξ οὐ ἔριδες, γρονθοκοπήματα, διαρρήξεις χι- τῶνων καὶ ρινῶν αἱμορραγίαι ἐλάμβανον χώραν. Ἡ χεῖρ τῆς δικαιοσύνης παριστανομένη ὑπὸ τῶν χωροφυλάκων, δι' ἐπανειλημμένων ραπισμάτων ἀπεκαθίστα τὴν τάξιν ἐπευφημοῦντος τοῦ πλήθους, ἰδίως δὲ ρακενδυτῶν τινῶν καὶ ἀπεθῶν παιδιῶν, ἕτινα ἀρριλλόμενα πρὸς ἀλ- λήλους ἐπὶ κτηνώδῃ, ἐφαίνοντο οἰονεῖ παραφύαδες τῆς ἐξουσίας, ἀποδεκνύοντες μετὰ τὴν ἐλπίδα ὅτι ξαπύσει τὸ πῦρ τὸν νὰ ὑπάρξῃ κοινωνία ἄνευ ἐνόπλου

δυνάμεως. Ὁ ἀόμματος καὶ οἱ χωροφύλακες μετὰ τῆς ἐπιλοῖπου ἀκολουθίας τοῦ συρφετοῦ εἶχον ἐξαφανισθῆ ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ θεατοῦ, οὐδὲν ἄλλο σημεῖον τῆς διαθίσεως τῶν καταλιπόντες, ἢ πολὺν βόρβορον εἰς τὴν ὁδόν. Ὁ δὲ Εὐγένιος, ἀπεσύρθη ἐντὸς τῆς ἀμάξης μένεα πνέων. — Καὶ τὰς ὕβρεις καὶ τὰς λοιδορίας τῶν περιτριμμάτων τῆς ἀγορᾶς, ἀνεφώνει περιλύπως, ὀφείλεις νὰ ὑπομείνης ἀγαθὸ γέρον· ἀλλ' ἀφ' ἣς; καὶ αὐτὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, ἐκρίθη ἄξιος χλευασμῶν καὶ προπηλακισμῶν, λάβε καὶ σὺ τὸ μερίδιόν σου. Οὗτοι δὲν θέλουσι νὰ σὲ προσηλώσωσιν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, ὄχι· ἔθηκον αὐτὸν εἰς τὰ θυσιαστήριά των ὡς σύμβολον τῆς λατρείας των. Θὰ ὑποστής τὴν σκληροτέραν φυ- λακὴν ἢ ὡς ταχύτερον θάνατον τὴν ἀγγύνην, μέχρις οὐδ' ἀνθρώπινος νοῦς περαιτέρω χωρήσας καὶ καθαγι- άσας καὶ αὐτὴν, ἐπινοήσῃ νέας βασάνους, νέας τι- μωρίας καὶ νέους θανάτους· διὰ τοὺς προβαίνοντας τὰ ὑπὸ τῆς λιμηνητόμου ὀρισθέντα ὄρια. Αἷμα, αἷμα, πάντοτε αἷμα! Αἷμα εἶναι ἡ δρόσος ἡ γονυ- μοποιούσα τὰς φωτοβόλους ἰδέας, αἷμα τὸ βάπτισμα τὸ καθιερῶν αὐτὰς ἐν τῷ βίῳ τῶν λαῶν, αἷμα ἡ καρδία μεθῶν τοὺς τυράννους καὶ κλονίζον αὐτοὺς ἐκ τοῦ θρόνου των. — Ἡ φαντασία σου, φίλε μου, εἶναι ἀερό- στατον ὄπερ, ἂν δὲν ἐμβάλλῃς πολὺ ἐκ τοῦ γηίνου μου ἔρματος, θὰ σὲ ἀνεγείρῃ ταχέως μετὰ τῷ μὴ πνευσίμου ἀέρος, — εἶπεν ὁ Κώνστας, ἀναπέμπων χά- σιμα ὄπερ παραμορφοῦν τὸ στόμα, ἠλλοίωσε παρα- δόξως τὴν φωνὴν του. Οἱ δύο σύνιροφοι ἐξηκολούθουν οὕτω τὴν ὁδοπορίαν των, εἰς τὸ τέρμα τῆς ὁποίας ἐφθασαν μετ' ὀλίγας ἡμέρας.

Οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως, ὅπου εἶχον ἀφιχθῆ οἱ δύο φίλοι, εἶχον μεταβάλλει τὴν νύκτα εἰς ἡμέραν· ὁ εὐ- δαίμων ὄχλος συνέρρεεν ἀθρόος εἰς διασκιδαστικὰς ἀ- γρυπνίας, καθ' ἣν ὄραν ὁ ἕτερος ἀδελφός, ἀλλ' ἀτυ- χῆς, ἀνελάμβανε νέας δυνάμεις διὰ τοὺς μόχθους τῆς ἐπιούσης.

Πελώριον πτώμα σκοληκόβρωτον, ἀλλ' οὐχὶ ἄμοι- ρον τοῦ παρελθόντος μεγαλείου, ἐφάνη εἰς τὸν νεαρὸν περιηγητὴν ἢ θαυμάσιος πόλις, ἥτις διὰ μαγείας πλή- θουσα μαρμαρίων μεγάρων καὶ μυρίων καλλιτεχνικῶν μνημείων, ἐγερεται ἐν τῷ μέσῳ λιμναζόντων ὑδά- των καὶ σιωπηλῶν τελεμάτων. Περιηγεῖται σκοτεινὰς φυλακάς, ὧν τινες κείνται ὑπογείως ὑπὸ τὴν ἐπιφά- νειαν τῆς θαλάσσης· ἄλλαι εἰς τὰ ὑπερῶα, ἕτινα, ἐκ τῶν φλογερῶν τοῦ ἡλίου ἀκτίων, θερμαίνονται ὡς ἡ κάμηνος καὶ ἀποβαίνουσι αὐθις ψυχρὰ, ὡς παγεῖα, κατὰ τὸν χειμῶνα. Βλέπει ἐργαλεῖα βασάνων καὶ θα- νάτων, ἕτινα ὑπῆρξαν ὄργανα ἀστικῆς διοικήσεως. Βλέπει ὄπλα καὶ τηλεβόλα, πρὸς χλεύην τοῦ ἐκτε- θλημένου λαοῦ, μερμνούντος μᾶλλον διὰ τῶν συμ- ποσιῶν, τῆς ἀκολασίας καὶ τῶν ἐλαχίστων διασκε- δάσεων, ἢ διὰ τῆς στιβαρότητος τοῦ βραχίονος νὰ ἀνακτήσῃ τὴν ἀπολεσθεῖσαν ἰσχύν. Θεωρεῖ ξενικὰς ση- μαίας ἀνυψουμένας ἐπὶ τῶν ἰσθῶν ἕτινα ἐχηματίσαν

τρόπαια δορικτήτων βασιλείων. Μεταξύ του πλήθους των νεκρών ολίγιστοι είναι οι ζώντες, και αν μετ' αὐτῶν ὑπάρχη ἀνδρείος τις, ἢ διατρέχει ἐξόριστος ἀποκισμένως χώρᾳ, ἢ φθίνει ἐντὸς τῶν μολιβδίνων φυλακῶν, ἀλυσίδετος χεῖρας καὶ πόδας ὑπὸ τῶν κυχόπτων δεσποτῶν.

Ἦχανάκει ἐκ τούτου ὁ Εὐγένιος, ὁ δὲ Κώνστας πρὸς πικραμένην τῶν ἔλεγε.—Θὸς ἐν στέμμα εἰς τὴν κεφαλὴν, λάβε ἐν σκῆπτρον ἀνά χεῖρας, καὶ ἡ ἄχλυσ πάραυτα θέλει διασκεδασθῆ ἐκ τοῦ νοῦ σου, καὶ πάντη ἄλλοιοι λογισμοὶ θέλουσι σὲ καταλάβει.

Ἡ ἀλλαγὴ τόπου εἶναι ἤδη ὁ μόνος πόθος ὅστις διαφλέγει τὸν Εὐγένιον. Οὗτος δὲν θέλει πλέον νὰ ἀκούσῃ τὴν λιγυρὰν φωνὴν ἀνθρώπων ἐκβεβηκευμένων ὑπὸ τῶν τέρψεων οὐρανοῦ, μειδιῶντος τόσον εἰς τὰς τριπέζας τῶν καταδυναστευομένων, ὅσον εἰς τὰ συμπόσια τῶν δυναστῶν. Ἐπιθυμεῖ νὰ ἴδῃ ὑπὸ νέον κλίμα, ἄλλας ποικιλίας ἀνθρώπων καὶ ἡθῶν, καὶ νὰ ἀκούσῃ τέλος διὰ τῆς αὐτῆς γλώσσης διατάττοντα τὸν δεσπότην καὶ ὑπακούοντα τὸν δούλον.

Ἦδη εἶχεν ἐγκαταλείψει ὀπισθὲν τοῦ ὁμοῦ μετὰ τοῦ φίλου, τὸν λαμπρὸν ἥλιον καὶ τὰ γελῶντα πεδίον, εὐρίσκετο δὲ μόνος ὑπὸ νεφελῶδῃ οὐρανῶν μεταξὺ τῶν στενωπῶν τῶν ὀρέων, καταφύτων ἐκ πευκῶν καὶ ἀμφιλαφῶν πιτύων. Ἐβλεπεν εἰς τὰς ὕδατῶδεις κοιλάδας ἀμαυροῦς οἰκίσκους, ἐκ τῶν ὁποίων παταγωδῶς κατακρημνίζοντο χεῖμαρροι οἴτινες διασχίζομενοι εἰς τὸν πυθμένα τῶν φράγγων μετὰ ὑποκόφου παφλασμοῦ, ἐξηφανίζοντο εἰς ἐλικοειδεῖς δίννας. Ἄλλ' ὅτι μέγα καὶ φοβερὸν παρίστα ἡ φύσις, παρήρηχο σχεδὸν ἀπρακτῆρτον ὑπ' αὐτοῦ, ἔχοντος ἀπασχολημένον τὸ πνεῦμά του εἰς ὑψηλὰς ἀπεκδοχὰς, ἐνῶ ἐτρέπετο πρὸς τὴν πόλιν ἐκείνην, ἐξ ἧς ἐξήρχοντο αἱ μεγάλα ὑποσχέσεις, αἱ ἐξεγείρουσαι τοὺς λαοὺς τοῦ στένοντος ὑπὸ τὸν ζυγὸν ἐπὶ οὐρανῶν δουλείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄

Οἱ Παρίσιοι.

Οἴκοι ὑψηροφεῖς, ἄμορφοι, σσσωρευμένοι ἄνευ συμμετρίας καὶ ὡσεὶ περιβεβλημένοι εἰς ἀτμοσφαῖραν δυσωδῶν ἀναθυμιάσεων ὁδοὶ βορβορώδεις βρῖθουσαι ἀναριθμήτου λαοῦ κατεγομένου ὑπὸ σπασμωδικῆς παραφορᾶς, εἶναι τὸ πρῶτον θέαμα ὅπερ παρουσιάζεται τῷ Εὐγενίῳ. Ἄλλ' οὗτος δὲν ἐρχεται οὐδόλως αὐτόθινα θαυμάσια πολυτελῆ μέγαρα, ἀριστουργήματα τῆς τέχνης, καὶ τὴν εὐδίαν μαγευτικοῦ οὐρανοῦ. Δὲν ἐγκατέλειψε διὰ τοῦτο τὰς θερπνὰς τῆς Μεσημβρίας χώρας. Ἀναζητεῖ τόπους ὅπου πάντη ἄλλοιον φῶς ἐξάπτει καὶ ζωοποιεῖ τὴν διάνοιαν, οὐδὲ φροντίζει ποσῶς περὶ τῆς μεγαλοφυΐας τῆς τέχνης, ἥτις ἐντυποῖ τὸ ὄρατον εἰς τὴν ἀδρανῆ ὕλην, ἀλλὰ τρέχει κατόπι τῆς ἄλλης ἐκείνης ἀκτίνας τοῦ θεοῦ φωτός, τοῦ μεταμορφούντος τὸ ἀτίθασσον καὶ ἀγροῖκον ἀνθρώπινον πλάσμα εἰς ἐπωφελὲς μέλος πολυαριθμοῦ καὶ καλῶς διοργανισμέ-

νης οἰκογενείας.—Ἐλευθερίαν, πολιτικὴν ἰσότητα, καὶ πᾶν ὅ,τι περιλαμβάνει ἐν ἑαυτῇ ἡ ἰδέα ἐντελεστάτης διοικήσεως, ἐλπίζει ἐκεῖ νὰ ἴδῃ, αἱ δὲ ἐμφαντικαὶ αὐταὶ λέξεις τὸν ἀναφ' ἑαυτοῦ διὰ νέου ἐνθουσιασμοῦ. Ἄδικαίπτως καὶ μετ' ἀνευδότου ὑπομονῆς ἀναγινώσκει ἐφημερίδας, ἡμερολόγια, βιβλίον παντὸς εἶδους καὶ ὕφους, μετὰ πλείστων ἄλλων ἐξιστορήσεων δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν σκανδάλων. Βλέπει ἀρετὰς καὶ κακίας συνηνωμένας, χρηστότητα καὶ δολιότητα, ἀδικίαν καὶ δικαιοσύνην, τὰ πάντα συγκεχυμένα, ὥστε ἡ πολυπράγμων καὶ ἀνήσυχος ἐκείνη ζωὴ, ἐπὶ τελοῦς παράγει αὐτῷ τὸ ἀποτέλεσμα ὑπερμεγέθους πυροτεχνήματος, ὅπερ στιγμιαίως διαττοῦ καθιστᾷ πυκνότερα τὰ σκότη. Μέγα μέρος τῶν προσδοκῶν, τῶν πύθων καὶ τῶν ἐλπίδων αἱ εἶχε συλλάβει, διαψευθεῖται τοιοῦτοτρόπως καὶ θέλων διὰ παντὸς μέσου νὰ ἔχη πράγμα τι ὅπως θαυμάζῃ, ἐστράφη εἰς τὸ θέατρον. Ἰκάντη ἄπειρος, ἠπὸρεῖ μεγάλως βλέπων μετὰ πόσης ἀπατηλῆς τέχνης, ἡ ὑπόκρισις ἐλάμβανε τὴν μορφήν τῆς ἀληθείας· δὲν ἦσαν ἐκεῖνοι ἠθοποιοὶ, ἀπαγγέλλοντες ἐπὶ τῆς σκηνῆς τὰ σπουδαιότερα μέρη τῶν, ἀλλ' ἄνθρωποι ζῶντες διὰ τῆς ἰδίας τῶν ζωῆς, καὶ μουῦντες αὐτὸν εἰς τὴν γῆν τῶν κόσμου ἐν ᾧ διήγεν, ὅπου τὰ πάντα καὶ ἐκτὸς ἀκόμη τοῦ θεάτρου εἶχον ὄψιν δράματος καὶ κωμωδίας.

Αἱ γλυκεῖαι τοῦ ἔαρος πνοαὶ εἶχον κατισχύσει πλέον τῆς δριμύτητος τοῦ χειμῶνος καὶ διασκεδασθέντων τῶν νεφῶν, ἐμετρίαζον τὸν νοσῶδῃ ἀέρα, τόσον δὲ μᾶλλον εὐδῖος ἐφαίνετο ὁ οὐρανός, ὅσον λίαν σκυθρωπὸς καὶ ἄχαρις εἶχε δειχθῆ κατὰ τὴν παρελθούσαν τοῦ ἐνιαυτοῦ ὥραν. Νέοι, γέροντες, ἄνθρωποι μεσήλικες, γυναῖκες κρητοῦσαι διὰ τῆς χειρὸς τὰ τέκνα τῶν, τροφὰ μετὰ τὰ θηλάζοντα βρέφη εἰς τὰς ἀγκάλας, ὑπηρετρίαι μετὰ ἄλλα παιδιὰ καὶ κυνάρια, διψύθονον τὸ βῆμα πρὸς τινὰ κήπον, ὅπως ἀναπνεύσωσιν ἐλευθερὸν ἀέρα. Πᾶσα δὲ ἀπῆρτιζε δικακεκριμένην οἰκογένειαν, ἥτις ἐκ τῶν ἀπωτάτων μερῶν τῆς πόλεως ἤρχετο ὡς μεταναστεύσασα. Φθάσαντες εἰς τὸν τεταγμένον τόπον πᾶς τις ἐπιδίδεται εἰς τὴν εὐθυμίαν, καὶ τὰ πάντα λαμβάνουσιν ὄψιν ἐορτάσιμον. Ἐνῶ μικρὸν κατὰ μικρὸν ὁ κῆπος πληροῦται ἀνθρώπων, πολλοὶ καθίζουσιν ἐπὶ τῶν ἐδωλίων, ἕτεροι κατακλίνονται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους οἱ μὲν κυκλοειδῶς, οἱ δὲ κατὰ ζοῖχον, ἄλλοι ἐπὶ θρανίων, ἄτινα τοῖς χορηγεῖ γράς τις ἀντὶ μικροῦ νομισμάτος, καὶ πάντες προσπαθοῦσι κατὰ τὸ ἐνὸν νὰ διασκεδάσωσι καὶ ἀποσοθῶσιν ἐκ τοῦ στήθους τὸν μερολισμένον ἀέρα τῶν κεκλεισμένων καὶ πενιχρῶν οἰκιῶν τῶν. Ἐνικε τῶν γυναικῶν κατακλίνονται εἰς τὴν ἀνάγνωσιν βιβλίου τινός, ἢ δὲ ἀκούσασθαι ἀναλαμβάνοντα τὰ οἰκιακὰ ἔργα καὶ λάβρα μορφάζουσα, ἐπιχειρεῖται δεξιῶς τὴν βελόνην, ἢ κόπτει ἐνδύματα. Αἱ μὴ καταδληθείσα βαδίζουσι διὰ τῶν εὐρέων διαδρόμων, ὅτε μύρτινους γυναικῶν ἀρετῶν, ὡς ἀστραπὴ, διασχεταὶ ἐνὸς πόντων καὶ

τὰς ὀφθαλμοβολαῖ· ἕτερός τις διὰ τριῶν πηδημάτων καὶ ἐνὸς μειδιήματος τὰς χαιρετᾷ, αὐταὶ δὲ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀφίενται ὅπως φλυαρήσωσιν οἱ μὲν μετὰ τούτων, ὅτε δὲ μετὰ τῶν συναντωμένων φίλων οἴτινες τὰς περικυκλοῦσιν, εἶτα ἀρχίζουσι νὰ βραδίζωσι σποράδην, ἢ συνηγμένοι εἰς φειδρὰν ὁμάδα· οἱ γέροντες ἔχοντες ἄτακτον τὴν κόμην καὶ συνεσταλμένας τὰς ἀφροῦς μένουσιν ἐν πικρασίᾳ καὶ ἔχοντες ἀνά χεῖρας ἐφημερίδας, μελετῶσι τὰς μετοβολὰς τῶν καιρῶν καὶ τῶν ἡμερησίων συμβάντων, ἀνακαλοῦντες εἰς τὴν μνήμην τὰ ἔτη τῆς χιρμωσύνης αὐτῶν νεότητος. Αἰφνης ἀδέξιον παιδίον τρέχον μετὰ τῶν συντρόφων του κατόπι τῶν παιδικῶν ἀθυρημάτων, ἐκφειδονίζουσι σφαιρὰν τινα καὶ περιπλέκει εἰς τοὺς πόδας τῶν τὸν στέφανον ὃν περ διὰ τῆς μάστιγος ὀρμητικῶς κυλίει. Οὗτοι διὰ προστηνοῦς τρόπου καὶ θωπεϊῶν ἐπιπλήττουσι κατ' ἀρχὰς τὸν ὄχληρὸν, ἀλλὰ καθ' ἣν στιγμὴν προσπαθοῦσιν ἐπιφυλακτικῶς νὰ ἀποφύγωσι, βόμβυκες καὶ στρόμβοι ἐτέρων χροτοπαικτῶν, κροτοῦσι περὶ τοῦ ποδῶν τῶν. Δυσαναχαιτήσαντες ἐκ τῶν ἐπανελημμένων τούτων ἐνοχλήσεων, κραυγάζοντες καὶ πάλλοντες τὰς ράβδους τῶν, ἀπειλοῦσι τοὺς πείσμονας διαταρακτὰς τῆς πρεσβυτικῆς ἡσυχίας τῶν. Ἰδοὺ δὲ ὄρωντα κατ' αὐτῶν οὐχὶ ὀλίγα κυνάρια μανιωδῶς ὑλκιοῦντα, ἄτινα παροξυνόμενα ὑπὸ τῶν κακεντρεχῶν κυρίων τῶν ἐπιπίπτουσι κατ' αὐτῶν καὶ δάκνουσι τὰς κνήμας τῶν. Ἄλλ' ὅμως ἐν τῷ ἀναβρασμῷ τῆς ἐργῆς τῶν, σφοδρὸς κνισμὸς διερεθίζει τὴν γρηκίαν σάρκα τῶν ὅτε ἀποθῆν διακρίνουσι τὰς κομφὰς ὑπηρετρίδας σιωπηλῶς ἀποχωριζόμενας τῶν κυρίων τῶν καὶ ὀπισθεν τῶν κορμῶν τῶν δένδρων συναπτούσας κρυφὰς συνεντιϋξίαι μετὰ τῶν ἐραστῶν αὐτῶν, ἐνῶ ὁ νεαρὸς στρατιώτης, ὅστις ἐκ τοῦ ἀγροῖκου ἡθους τοῦ προσώπου του καὶ τῶν σκιαῶν καὶ βαναύσων τρόπων του, φαίνεται ὅτι πρὸ ὀλίγου ἐγκατέλειψε τὴν ἀξίτην καὶ τὸ ἀροτρον, στρέφει ἀμφίβολον τὸ βλέμμα, καὶ δυσκόλως ἀναγνωρίζει τὴν πονηρὰν συγχωριτίδα βλέπων ὅτι ἡ ὑψηλὴ αὐτῆς κόμη, ἄλλοτε κόσμημα τῆς κεφαλῆς τῆς, ὑπεχώρησε εἰς κοινὴν καλύπτραν, ἥτις μετέβαλε τὴν ὄψιν καὶ τὴν καρδίαν τῆς ἀπίστου, καὶ καταστήσασα αὐτὴν ἐπιλήσιμον τῶν εἰδυλλίων τῶν εὐανθῶν λειμώνων, τὴν κάμνει νὰ διεγείρῃ ἡττον ἀγνυὺς ἐρώτας εἰς τοὺς στρατιῶνας καὶ τὰ μαγευτικὰ.

Ὁ Εὐγένιος περιεφέρετο τερπόμενος εἰς σκηνὰς τοσοῦτον ποικιλίας, καὶ ἐξίστατο θεωρῶν τοὺς ξενοτρόπους ἱματισμοὺς καὶ τὰ τοσαῦτα καλλωπίσματα τοῦ συμμοῦ, ἐσυλλογίζετο δὲ καθ' ἑαυτὸν ὅτι ταῦτα εὐτυχέστερα παντὸς ἐπωφελοῦς ἐφευρήματος ἤθελον τάχιστα διαπλεύσει τὰ πελάγη καὶ διωδεύσει τὰ ἔρη ὅπως κινήσωσι τοὺς βραδεί· νόας ἀπειρῶν κατωτέρων τεχνιτῶν εἰς ἀμύλλαν πρὸς τὸν δόξα κίβου των. Αἰφνης νομίζει ὅτι βλέπει . . . Πόσον ἔσά γε . . . τὸν Δὸν Ἰανουάριον! Ἄλλ' ὅμως εἰς ἐκεῖνον εἶδον εἶναι ἄλλοις ἄλλοις ἄλλοις τῆς κηροῦ δὲ ἐκεῖνον τὸν πρῶτον ἄζει, δυσκολεύεται νὰ

τὸν ἀναγνωρίσει, φοβούμενος πάντοτε μήπως τὸν ἐκλάβῃ ἀντὶ ἄλλου. Τὸν ἐκκλησιαστικὸν πῖλον διαίχθη στρογγύλος καταδαιῶν μέχρι τῶν ὀφθαλμῶν ἀντὶ τοῦ ποδῆρους ὑποδύτου, ὅστις προστηρίζετο πάντοτε εἰς τὸ σῶμά του, καὶ τοῦ ἐπωμιδίου κυμαινομένου ὅπιπεν τῶν ὤμων του, ἤδη φορεῖ μαῦρον ἐπενδύτην· αἱ περικνημίδες ἄλλοτε τεταυσμένα εἰς τὰς κνήμας του καὶ τὰ περικομψὰ πέδηλα, ἐφ' ὧν ἐλαμποκόπουμ σιληναὶ πύραυλοι ἐκαλύφθησαν ὑπὸ εὐραίας περισκελίδα, αἵτινες καταφθάνουσι μέχρι τῶν πτερονῶν του ὄλων βυρβωρωμένων. Καθὸ δὲ μακροπέδηλος καὶ μὴ συνήθης εἰς τὰ νέα ἐκεῖνα ἐνοχλήματα, τὸ βῆμά του καταστὰν βραδύτερον καὶ ἀσταθέστερον ἐπαυξάνει τὴν σκυθρωπότητα τοῦ ἡθους του. Οἴοι! Τί ἐγένεον ἡ ἐνθερμος ἐκείνη καὶ σφαιγῶσα ψυχὴ, ἡ ἀποπνεύουσα ἄλλοτε ἐκ τοῦ ἡθους του, καὶ τῶν ἐλαχίστων κινήσεων του! Τί τὸ ἐσωτερικὸν μειδιάμα τῆς αὐτάρκου καρδίας του, τὸ μειδιάμα ἐκεῖνο, ὅπερ ὡς φωτεινὴ ἀκτίς ἐπηύγαξε τὰ πρόσωπόν του! Κάτωχρος, λειπόσαρκος, μετὰ κοίλους καὶ πελιδνοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ τὴν ὄψιν πυξόχρουν, δὲν ἐφαίνετο ὁ Δὸν Ἰανουάριος, ἀλλ' ἡ σκιά του· διὸ ὅσον πλείτερον οἶκτον ἡσθάνθη ὁ Εὐγένιος, ἰδὼν αὐτὸν τοσοῦτον ἐλεεινῶς ἀλλοιωθέντα, τόσον μᾶλλον περιπαθεῖς ὑπῆρξαν ἅμα ἀνεγνώρισαν ἀλλήλους οἱ ἀμοιβαῖοι ἐναγκαλισμοί.

Βλέπεται φουτὸν μὴ δυνάμενον νὰ τελεσφορήσῃ ὑπὸ τὸ δυσκραεῖς τοῦτο κλίμα! . . . ἰχθυῖδιον ἐκτὸς τοῦ ὕδατος . . . πτηνάριον φυγαδευθὲν ἐκ τῆς φωλεᾶς του . . . Αὐταὶ ὑπῆρξαν αἱ περιαλαγεῖς λέξεις, ὅς ἐπρόφερον ὁ ἱερεὺς μετὰ φωνῆς διακοπτομένης ὑπὸ ὑπερβυλλούσης συγκινήσεως, εἶτα ἐξηκολούθησε.—Ἐκούσιος θυσία εἰς ἀληθῆ φιλίαν· δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀρνῶν τὴν συνδρομὴν μου εἰς ἄτομόν τι, καὶ μετὰ βραδείαν ἀνάπαυσιν ἀτενίζων λάβρα μετὰ στεναγμοῦ τὸν Εὐγένιον, ὡς ἵνα ἀναγνωρίσῃ ἐπὶ τοῦ προσώπου του ἐὰν ἐμάντευε ποῦν ὑπῆρξεν, ἐπὶ ἀνέλαβε.

—Ναὶ τὴν Βαρωνίδα παρακολούθησα ἕως ἐδῶ.

—Γινώσκετε τὴν συνδέουσάν με πρὸς αὐτὴν φιλίαν, ἥτις ὑπῆρξεν ἀείποτε τὸ στήριγμα, ὅπερ ἔρχετο, δύναμαι δὲ νὰ εἶπω καὶ ἡ καρδία ἡ ἀναπακοινομένη πρὸς τὴν ἰδικὴν τῆς! Ἄλλὰ τί ποιητέον; ὁ πυκνὸς οὗτος ἀήρ δὲν δύναται νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τοὺς πνεύμονάς μου, οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἐπλάσθησαν ἀφεύκτως ἐκ φουράματος ἀλλοίου τοῦ κοινοῦ καὶ ἰδίως τοῦ ἰδικοῦ μου· ἢ βορεία αὕτη χθρὰ χώρα, καθὰ λέγει ὁ ποιητῆς, δὲν τυγχάνει προσφυῆς εἰς τὴν ἰδιοσυγκρασίαν μου. Ὡς βλέπετε, γίνομαι ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ κάτισχνος καὶ ἀποβάλλω ἀνεπισηθῆτως πᾶσαν γεῦσιν καὶ ἡδονὴν ὅστε φοβῶμαι μὴ καταντήσω ἐπὶ τέλος εἰς τὸ χεῖριστον κακόν.

Χωρὶς νὰ παρακολουθῶμεν αὐτοὺς καθ' ὅλους τοὺς λόγους τῶν συνδιελέγοντο μετὰ πολλῆς ζέσεως ἕως οὗ ἡ θέα τῆς Βαρωνίδος, ἥτις ἀκριβῶς τότε προέκυψε μετὰξὺ ὁμίλου τινός κυριῶν, ἔθηκε πέρας εἰς τὴν ὁμί-

λίαν των Οί δύο φίλοι, ἀφοῦ συνεφώνησαν νά συναντηθῶσιν ὅσῳ τὸ δυνατόν ταχύτερον, ἀπεχωρίσθησαν, ὁ δὲ δὸν Ἰανουάριος ἀνέλαβε τὴν ὑπηρεσίαν του ὡς εὐγενῆς ἱππότης τῆς μνημονευθείσης κυρίας.

Ἡ περιπετής θεραπεία τοῦ ἱερέως πρὸς τὴν Κυρίαν ἐκείνην, ἦτο τεκμήριον ἄκρας ἀφοσιώσεως, ἥτις περιεποιεῖ τιμὴν τῷ αἰδεσιμωτάτῳ, μαρτυροῦσα πόσον ἦτο σταθερὸς εἰς τὴν ἀπ᾿ ἐξ συναφθεῖταν φιλίαν. Μεθ' ὧρας τὰς προσβολὰς τῆς ἡλικίας, διεκρίνοντο ἐν τῇ βραυνίδι τὰ ἴχνη τῆς καλλονῆς ἥτις ἄλλοτε ἐπέφερον αὐτῇ τὸ εὐτύχημα νά μεταλλάξῃ τὸν βίον μετὰ τινος πλουσίου κυρίου, ὅστις τὴν προσέλαβεν ὡς πάλαι λακῆν, εἶτα συζευχθεὶς αὐτὴν τὴν ἀφῆκε μετ' οὐ πολὺ κληρονόμον τῶν ἀγαθῶν του, τοῦ ὀνόματος καὶ τῶν τίτλων του. Οὐδὲν ἦντο ἐφαίνετο ὅτι διετήρησεν ἐκ τῶν θεατρικῶν ἡθῶν τῆς, ἐκτός τινος κλίσεως πρὸς τὴν σεμνολογίαν, ἔξιν τινὰ πρὸς τοὺς ἔρωτας καὶ τὴν φιλαρέσκειαν, ἥτις τῇ ἀπέβη λίαν αἰσία, ἐνόσῳ οἱ ἐρυσιαὶ εὐρίσκον τὴν γοητείαν εἰς τὴν καλλονὴν καὶ τὴν νεότητά της· ἀλλ' ὅτε σὺν τῇ ἡλικίᾳ ἐφθινον τὰ ἱσχυρὰ ταῦτα θέλητρα, εἰς τὴν ἔλλειψιν τῶν ὁποίων δὲν ἠδύνατο νά ἐπαρκέσωσιν μόνον τὰ πλούτη, δέλεαρ παρασίτων καὶ οὐχὶ ἐρυστῶν, ἔβλεπεν αὐτὴν ὁσημέραι ἐγκαταλειπομένην καὶ παραμελουμένην. Ἐκ τοσοῦτων οἵτινες ἐμάνησαν διὰ τὸν ἔρωτά της, μόνος ὁ δὸν Ἰανουάριος ἐναπελείπετο, ὅστις καὶ ἐν αὐτῇ τῇ παρακμῇ τῆς ἀνθρώπου ἡλικίας, ἦτο εὐπρόσδεκτος ὡς ὁ ναύκληρος ὁ μέλλων νά τὴν ὀδηγήσῃ εἰς τὸν εὐορμον λιμένα, καθότι ἡ ἐπισκόπις τοῦ ἐρωτικῆς οὐρανοῦ, ἐν ᾧ ὡς ἀστὴρ εἶχε διαλάμψει, τὴν παρῆνει, οἶονεὶ χάριν ἐπικειμένης τρικυμίας, νά καταφύγῃ εἰς ἀσφαλῆς μέρος, καὶ νά ἀπευθύνῃ πρὸς τὸν Πλάστην τὰ φίλτρα ἐκεῖνα καὶ τοὺς στεναγμοὺς, δι' οὓς τὸ πλάσμα δὲν ἠδύνατο πλέον νά φροντίζῃ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε.

Ἡ Γριζίτα.

Ἡ ἀπροσδόκητος ἐμφάνις τοῦ δὸν Ἰανουαρίου ἐπανεφάνη εἰς τὴν μνήμην τοῦ Εὐγενίου ἀντικείμενα, ἅτινα πάσῃ δυνάμει εἶχε προσπαθῆσαι ἀείποτε νά ἀπομακρύνῃ τῆς μνήμης του. Ἀλλ' ἐπειδὴ συνήθως συμβαίνει, τότε ἡ περιέργεια νά ἦναι συντονωτέρα ὅτε μᾶλλον δυσάρεστα φεβούμεθα τὰ πράγματα, ἅτινα ἐπιθυμοῦμεν νά μάθωμεν, οὕτω λογισμοῦ τινος ἀνταποκρινόμενου εἰς ἕτερον καὶ τούτου συνεπαγομένου πλείστους ἄλλους, κατελήφθη ὁ νεανίας ὑπὸ διακαοῦς πόθου νά λάβῃ συνέντευξιν μετὰ τοῦ φίλου του, ὡσεὶ μετὰ τοῦ ἀνθρώπου ὅστις ἠδύνατο νά ἱκανοποιήσῃ πᾶσαν εὐχὴν του. Ἐπὶ τούτου, εἰς εὐρυτάτην πύλιν, ἐνθα ἦ ἀπειρος τῶν ἀνθρώπων πληθὺς, δίκην ἀχανοῦς θαλάσσης περικυκλοῦν τὸ ἄτομον καὶ διασκορπίζει πᾶσαν οἰκογένειαν, ἔπου ἐπομένως οἱ δεσμοὶ τῆς φιλίας εἶναι ἀσθενεῖς· ἐνῶ οἱ τῆς φιλανθρωπίας, ἀν δὴ ὑπάρ-

χωσιν, εἶναι ὀπωσοῦν χαλαροὶ καὶ ἀνειμένονοι, γεννᾶται ἐν τῷ ξένῳ αἰσθηματι πικρὸν ἀπομονώσεως καὶ ἐγκαταλείψεως, ἀνέκφρατος ἐπιθυμία νά ἔχῃ τινὰ πλησίον του, ὅστις νά τὸν εἰδοποιῇ κατὰ πᾶσαν στιγμήν ὅτι κέκτηται καὶ αὐτὸς ἰδίαν ζωὴν, μὴ ἐξαφνιζομένην μετὰ τῆς τοῦ ἀπειραρίθμου λαοῦ, ἐκδότου μόνον εἰς τὰς συνήθεις ἐργασίας τὸ καθημερινὸν ἐμπόριον, καὶ τὴν τελετουργίαν, κόσμημα ὅπερ ἐκ τῆς μακροχρονίου γρήσεως ἀπέβαλε τὴν στιλπνότητα ὡς ἐκ τῆς ὁποίας ἠδύνατο νά ἐκληφθῇ ἀντὶ χρυσοῦ. Ἐκ τούτου δύνανται τινεὶ νά εἰκάσῃ τὴν χαρὰν τοῦ Εὐγενίου, συνκινήσαντος τὸν δὸν Ἰανουάριον ὅτε οὐδόλως τὸν περιέμενε, καὶ ὅτε τῷ ἦτο λίαν ἀναγκαῖος. Ἄν ἄλλως τε ἀναλογισθῶμεν, ὅτι ἐκεῖνος ἦτο διὰ τὸν Εὐγένιον φίλος, ὅστις μετασχὼν τῶν παρεκτροπῶν τῆς νεότητός του, εἶχεν ἀποβῆ οἰκειότατος αὐτῷ, τοῦ ὅπερ ἐμπαύρει ὅτι ἀπεπλανήθη καὶ ἐκεῖνος ἐκ τινος ὠραίας ἰδέας ἥτις κατὰ τὸ παρελθὸν τὸν εἶχε βουκαλίσει, εὐχερῶς θά κατανοήσωμεν τὴν εὐχαρίστησιν τοῦ νεανίου, καὶ διατὶ τοσοῦτον ἐπετάχυνε τὸ βῆμα πρὸς τὴν μητροπολιτικὴν ἐκκλησίαν, ὅπου ἦτο βέβαιος ὅτι θά συνήντα αὐτόν.

Ἐνῶ οὕτω πως ἐπορεύετο, καὶ ἐφθασεν ἤδη εἰς τὴν πλατεῖαν ἥτις ἀπλοῦται ἐνώπιον τοῦ ναοῦ, ὠδευε πλησίον του νεανίας ἥτις σταματῶσα κατὰ πᾶσαν στιγμήν, ὅπως φέρῃ τὴν χεῖρα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς· καὶ ἀπομάξῃ τὰ δάκρυά της, ἐφαίνετο τοσοῦτον τεθλιμμένη καὶ περιλυπος, ὥστε ὁ νεανίας συγκινηθεὶς μέχρι κέντρων καρδίας ἐβράδυνεν ἐπὶ μᾶλλον τὸ βῆμα καὶ πολλαῖς ἤλθεν εἰς τὴν ἀκμὴν νά τὴν ἐρωτήσῃ περὶ τῆς αἰτίας τῶν δακρύων της. Ἀλλ' ἡ ὕψις τῆς νεανίδος ὅσον περιπαλῆς τὸσον σεμνὴ, τὸν εἶχεν ἀναχαιτίσει.—Διατὶ νά ἀναξέσει τις πληγὴν, ὅταν ἀμοιρῇ εἴτε τῆς τέχνης, εἴτε τοῦ θαλάμου πρὸς θεραπείαν της!—Διελογίζετο καθ' ἑαυτὸν, ἀμφιρροπῆς δὲ τὴν παρηκολούθει διὰ τοῦ βλέμματος βλέπων αὐτὴν κατευθυνομένην πρὸς τινὰ ομάδα ἀνηρῶν νεανίσκων, οἵτινες ἴστανται ἐνώπιον τῆς θύρας μελαντοίχου οἰκοδομῆς.

Ὁ οἶκος ἐκεῖνος ἦτο καταφύγιον πολλῶν πενήτων ἀσθενῶν, οἵτινες περιθαλάπμενοι ὑπὸ τῆς τοῦ δημοσίου ὑπηρεσίας, περιμένουσιν ἐκ τῆς σφαλερᾶς τοῦ ἱατροῦ ἐπιστήμης ἀνακούφισιν τῶν δεινῶν ἅτινα ἀπαύστως τοὺς κατατρώγουσιν. Ἐντούτοις οἱ φλογεροὶ πυρετοὶ, οἱ φρικώδεις σπασμοὶ, καὶ ἄλλα δεινότατα ἀσθένεια ὡς ὑποφέρουσιν, ἀποβαίνουσι θέγμα καὶ ἀντικείμενον ἀσκήσεως τῶν σπουδαστῶν, οἵτινες ἐπὶ τῆς ποταπῆς ἐκείνης σαρκός, ἐκτελοῦντες διάφορα πειράματα ἐκμανθάνουσι πολυεῖδεις τρόπους, δι' ὧν δύνανται τινεὶ νά καταπάσῃ τὴν ζωὴν. Ἀλλ' εἰς τὸ εὐαγὲς· ἐκεῖνο ἄστυλον ἀνοίγεται καὶ ἑτέραις τινεσὶ σχολῇ.

(ἔπειτα συνέχεια)

A. A. T

ΟΙ ΓΑΜΟΙ ΤΩΝ ΧΩΡΙΚΩΝ ΤΗΣ ΛΕΥΚΑΔΟΣ.

Οἱ γάμοι τῶν χωρικῶν τῆς Λευκάδος ἄρχονται πάντοτε ἡμέραν Σάββατον· προγενεστέρως δὲ, δύο κοράσια ἐκ τῶν εὐειδεστέρων τοῦ χωρίου, ἀνδρικά ἐνδεδυμένα, καὶ φέροντα πιστόλια εἰς τὴν ζώνην, ζυμόνουσιν εἰς τὸν οἶκον τοῦ γαμβροῦ τὰ καλούμενα κολουρία τοῦ γάμου, ἄδοντα ἐκ περιτροπῆς,

Σήμερα 'ν' ἄσπρος οὐρανός, σήμερ 'ν' ἄσπρη 'μέρα,
σήμερα στεφανώνεται ἀπὸς τὴν περιπέτρα.
'Σά λάμπουν τὰ λαμπρὰ σπαθιά 'ς τὴν ἀσημένια θήκη,
ἔτσι νά λάμπῃ κ' ὁ γαμπρός 'ς' τοῦ πεθεροῦ τὸ σπίτι.

Ἐκ τῆς αὐτῆς ζύμης κατασκευάζουσι καὶ μέγα τι ἄλλο κολουρίον, καλούμενον πρωτόπλαστον, ὅπερ περιτυλίσσουσιν ἐρυθρᾷ μετάξῃ, καὶ τηροῦσιν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ γαμβροῦ μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας τοῦ γάμου. Τὴν πρωίαν τοῦ Σαββάτου σφάζουσιν τράγον καὶ ρίπτουσι πυροβόλον, διακηρύσσοντες οὕτω τὴν ἐναρξιν τοῦ γάμου· οἱ ἀκούοντες τὸν κρότον λέγουσιν, —αἶμα τὸ ὄθνη ὁ γάμος.—Τὸ ἑσπέρας τοῦ Σαββάτου ἐτοιμάζουσι σημαίαν τινὰ, ἣν περ καλοῦσι μπαϊράκι, καὶ συγχρόνως προσκαλοῦσι νέον ἄγαμον ἵνα ξυρίσῃ τὸν γαμβρόν. Οὗτος δὲ ξυρίζων ἄδει τὰ ἀκόλουθα δίστιχα.

Μπαρπέρης εἶν' ὁ πλάτανος, γαμπρός τὸ κοπαρίσι;
καὶ νύφη τὸ κρῦο νερὸ ἀπὸ καθάρια βρούσι.
Φωστῆρας εἶσ' ἀνάλλατος, λεβέντης ἀλλαμμένος,
καὶ ὄντας βαρυστολιστῆς 'σάν ἄγγελος γραμμένος.
'Ασῆμια 'ν' τὰ γελέκια σου, καὶ κρῖνος εἶσ' ἀτός σου.
γκιούση καὶ μεραντόνερο τρέχει ἀπ' τὸ πρόσωπό σου.
Γαρούφαλο Βενέτικο, κ' ἔθ' ἔθ' κ' ἔν 'πᾶς μυρίζεις.
Κ' ἄπ' ὅποια γειτονιά διαβῆς ἀντρόγενο χωρίζεις.

Τὴν Κυριακὴν μετὰ τοῦ ἀναδόχου καὶ τοῦ γαμβροῦ πορεύονται οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι εἰς τὸν οἶκον τῆς νύμφης, ὅπου τελεῖται τὸ μυστήριον τοῦ γάμου. Πρὶν δὲ ὁ ἱερεὺς ἀρχίσῃ τὴν τελετὴν, ὁ γαμβρός πατεῖ λαθραῖως τὸν δεξιὸν πόδα τῆς νύμφης, καὶ διὰ χρυσοῦ ἢ ἀργυροῦ νομίσματος σταυροῦναι αὐτὴν εἰς τὸ μέτωπον καὶ εἰς τὸ στῆθος· ἀκολουθῶς θέτει εἰς τὸ στόμα της, καὶ ἐδώθεν λαβοῦσα αὐτὴ, τὸ φυλάττει.

Μετὰ τὴν τελετὴν ἡ νύμφη συνοδεύεται ἐν χορδαῖς καὶ ὄργάνοις καὶ πυροβολισμοῖς καὶ ἀλλάγμασι εἰς τὸν οἶκον τοῦ γαμβροῦ. Ἄμα δὲ ἐξέλη τοῦ οἴκου της ἄρχεται μία τῶν καλλιφωνοτέρων γυναικῶν τῆς συνοδείας νά ἄδῃ καθ' ὅδον ἐκ μέρους τῆς νύμφης, τὰ ἐξῆς δίστιχα.

Μισέω, φλοι, κλάψτε με, κ' ἡδέρφια μου μεγάλα
καὶ σὺ μαννούλα μου γλυκειά, 'ποῦ μῶδινες τὸ γάλα.
Ἐκλήθου μ' ἀκούσθη πρὸ τῆρας' τὸ μισέμμό μου,
φιλῆθητε μ' ἀδερφάκια μου 'ς τὸν ἀναχωρισμό μου.

Μετὰ τὸ ἀσμα τοῦτο ἄλλη συνακόλουθος ἀποκρίνεται ἐκ μέρους τῆς μητρὸς ἄδουσα,

Σύρε, παιδί μου, 'ς τὸ καλὸ, καὶ 'ς τὴν καλὴ τὴν ὥρα,
καὶ νά γιομίσ' ἡ στράτα σου τραντάφυλλα καὶ ρόδα.
Γειτόνισσαι, γειτόνισσαι, ποῦ 'ναι ἡ γειτονιά σας;
ποῦ 'ν' ἡ φουμιὰ τῆς γειτονιάς, καὶ ἡ δασκάλισά σας;
Αὐτοῦ 'ποῦ 'πᾶς, παιδάκι μου, εἶναι ξερά τὰ ξύλα,
κ' ἄπο ταῖς ὀμμορφάδαίς σου ἀνθοῦν καὶ 'βγάουον φύλλα;
'Σ τὴ γειτονιά 'ποῦ θά νά πᾶς κανέλα μὴ μασήσης
καὶ μοσκοκάρυδο μὴ φᾶς, καὶ μᾶς ἀλημονήσης.
Πόρτες καὶ παραθύρια μου ὅλα ξεκλειδοθήτε,
Τὴ νύφη 'ποῦ σᾶς στέλνομαι καλὰ νάν τὴ δεχθῆτε.

Μετὰ τοῦτο αἱ λοιπαὶ συνακόλουθοι γυναῖκες ἄδουσιν ἐκ περιτροπῆς τὰ ἀκόλουθα δίστιχα.

Καλῶς τὰ χλιοπρόβαλε ἡ βέργα ἡ ἀσημένια,
διαβαίνει καὶ μᾶς χαιρετᾷ ἡ μαργαριτορένια.
Σαρῶσται τὰ διάβατα, σαρῶσται τὴν ρούγαι,
γιά νά διαβῆ ἡ νύφη μας μετ' τῆς χρυσᾶς φτεροῦγαι.
Αὐτοῦ 'ποῦ 'πᾶς, νυφούλα μου, ἦλιος νά μὴ σὲ κάψῃ,
καὶ μιὰ ὀμπρέλα 'λόχρυση νά 'δῆγῃ νά σὲ σκεπάσῃ.

Ὅταν δὲ πλησιάσωσιν εἰς τὸν οἶκον τοῦ γαμβροῦ ψάλλουσι τάδε.

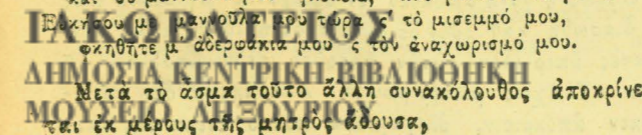
'Ανοίξτε τὴν κάμαραις τῆς ἀπάνου, καὶ τῆς κάτω,
κ' ὁ γειός τοῦ Ρῆγα ἔρχεται μὴ τὴν ἀρχοντίσά του.
Νά 'ν' ὁ γαμπρός καλότυχος, κ' ἡ νύφη καλομῶρα,
νά κάμουν 'σερνικά παιδιὰ 'σάν τοῦ Μαγιοῦ τὰ μῆλα.
Εὐλογημέν' ἀντρόγενο, ὁ θεὸς νά σᾶς βοηθήσῃ,
κ' ἡ Παναγιά ἡ δέσποινα νά σᾶς πολυχρονίσῃ.

Ἐπὶ τῆς στέγης τῆς οἰκίας τοῦ γαμβροῦ ἴσταται παῖς, φέρων κένιστον πλήρες βαμβακοσπόρου καὶ ὀρυζίου, ἐξ ὧν ριπίζει εἰς τὴν κεφαλὴν τῆς προσερχομένης νύμφης. Παρὰ τῆς θύρας δὲ ἐκτίθενται διάφορα γεωργικὰ ἐργαλεῖα, ἐν οἷς διαπρέπει μάλιστα τὸ γενεῖ (ίνιον)· εἰς δὲ τῶν οἰκείων προσφέρει τῇ νύμφῃ πέλεκυν δι' οὗ κτυπᾷ τρίς τὴν θύραν σταυροειδῶς, πατοῦσα συγχρόνως τὸ παρακείμενον ἰνίον· ἐντεῦθεν καὶ ἡ κοινὴ παροιμία—ἐν ὕρην ἐν ἡ νύφη μας τὸ γενεῖ 'ς τὴν πόρτα τση—· Ἀκολουθῶς προσφέρεται αὐτῇ ρόδιον, δι' οὗ κτυπᾷ ἄλιν σταυροειδῶς τὴν θύραν, καὶ ἔπειτα τὸ ρίπτει ἐντός τῆς οἰκίας· μετὰ τοῦτο τῇ ἐγχειρίζεται ἀγγεῖον πλήρες ὕδατος, ἐξ οὗ πίνει ἐκ τριῶν διαφόρων αὐτοῦ μερῶν, καὶ ἔπειτα χύνει τὸ λοιπὸν εἰς τὰ ὀπίσω.

Εἰσελθούσης τῆς νύμφης εἰς τὴν οἰκίαν, πάντες οἱ παρευρεθέντες ὀφείλουσι νά συγχωρεῦσῃ μετὰ τῶν νεονύμφων τοὺς καλουμένους τρεῖς γύρους (γράφας), ἄδοντες ζωηρῶς τὸ ἐξῆς πεντάστιχον.

'Ἐχω γειό, κάννω χαρά,
Κάν' ἡ νύφη μας παιδιά,
Κάννει κάστρο φαμελιά,
Πέντε γειούς, καὶ μιὰ μηλιά,
Κ' ἄλλη μιὰ ροδακινιά.

Ἀκολουθῶς παραδίδονται εἰς φαγοπότια καὶ διασκεδάσεις μέχρι ὅλης τῆς Δευτέρας· τὴν δὲ πρωίαν τῆς Τρίτης ἐξαρτήσαντες τὸ νυκτερινὸν πούκαμιον (χιτώνα) τῆς νύμφης εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ προειρημένου μπαϊράκιου, πορεύονται μετ' αὐτοῦ

πάντες εις πηγήν, ἢ φρέαρ' ἐκεῖ δὲ πλύναντες τὸ 'που-
κ ά μ ι σ ο ν, καὶ φαγόντες τὸ π ρ ω τ ό π λ α σ τ ο ν
κ ο υ λ ο ύ ρ ι ο ν, διδουσι τέλος εις τοὺς γάμους.

Ἐν Λευκάδι 28 Σεπτεμβρίου 1877,

ΙΩ. Ν. ΣΤΑΜ ΑΕΛΟΣ.

ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΣ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ.

[Ἐκ τῶν τοῦ Βύρωνος]

Πάτερ τοῦ φωτός, Ὑψίστε Θεὸ τοῦ Οὐρανοῦ, ἀπο-
στρέφου Σὺ τοὺς λόγους τῆς ἀπελπισίας; Πταιστής,
ὅπως ὁ ἄνθρωπος, εἶνε δυνατόν νὰ τύχη συγχωρήσεως;
Ἐἶνε δυνατόν τὸ πταίσμα νὰ ἐξαγιοθῇ διὰ τῶν παρα-
κλήσεων; Πάτερ τοῦ φωτός, ἰδοὺ πρὸς Σὲ καταφεύγω·
Σὺ βλέπεις τὸν ζόφον τῆς ψυχῆς μου, Σὺ ὅστις ση-
μαιοῖς τὴν πτώσιν τοῦ μικροῦ πτηνοῦ, Σὺ ἀπομάκρυν-
νον ἀπ' ἐμοῦ τὸν θάνατον τοῦ ἀμαρτήματος...

Δίδαξόν μοι Σὺ, Σὺ μόνος τὴν ὁδὸν τῆς ἀληθείας.
Πιστεύω εἰς τὴν φοσερὰν παντοδυναμίαν Σου· διάπλα-
σον Σὺ τὴν νεότητά μου καὶ λησμόνησον τὰ παραπτώ-
ματά μου.

Ὁ Ναός Σου εἶνε ἡ ὄψις τῆς ἡμέρας· ὁ οὐρανός, ἡ
γῆ καὶ ὁ Ὠκεανός ὁ θρόνος Σου...

Πάτερ!

Οἱ νόμοι Σου ἐκδηλοῦνται εἰς τὰ ἔργα τῆς φύσεως.
Ἐνοῶ τὴν πόρρωσιν καὶ τὴν ἀδυναμίαν μου, ἀλλ'
οὐχ ἦτον Σὲ ἐπικαλοῦμαι, ὅπως μὲ εἰσακούσῃς. Σὺ, ὅ-
στις δύνασαι νὰ διευθύνῃς τοὺς διάττοντας ἀστέρας
εἰς τὰ γαλινηναῖα βασίλεια τῶν αἰθερίων ἐκτάσεων, Σὺ,
ὅστις δύνασαι νὰ καταπραύνησ τὸν ἀνταγωνισμὸν τῶν
στοιχείων, Σὺ, τοῦ ὁποίου ἡ χεὶρ ἐκτείνεται ἐκ τοῦ
ἐνός εἰς τὸν ἄλλον πόλον, Σὺ, ὅστις ἐν τῇ σοφίᾳ σου
μὲ ἔρριψας ἐπὶ τῆς γῆς, ἐξ ἧς δύνασαι καὶ νὰ μὲ ἐξα-
γάγῃς, ὅπταν θελήσῃς, ἐκτεῖνον μέχρις ἐμοῦ ἐν ὄσφ
ἔπαμαι ἐπὶ τῆς γῆνιού ταύτης σφαιράς Σου τὴν
ἰσχυρὰν προστασίαν Σου. Πρὸς Σὲ, ὦ Θεέ μου, πρὸς Σὲ
καταφεύγω. Ὅπταν ἀγαθὸν ἢ καλὸν μοὶ συμβῆ τῇ
βουλήσει Σου. Ἡ πίπτων ἢ ἔγειρόμενος ἀφίαιμε εἰς
τὴν προστασίαν Σου.

Καὶ ὅπταν ἡ κόνις αὕτη, εἰς τὴν κόνιν ἐπανεῖλθῃ,
ἐὰν ἡ ψυχὴ μου ἔπαται ἐπὶ αἰθερίων πτερύγων, ὦ!
πόσον τότε θὰ ἐξυμνήσῃ τὸ ἐνδοξὸν ὄνομά Σου καὶ ὁ-
ποίας ὑμνωδίας θὰ ἐμπνεύσῃ τοῦτο εἰς τὴν ἀσθενῆ φω-
νὴν τῆς.

Ἄλλ' ἐὰν τὸ φευγαλέον πνεῦμα ἤμαρτε νὰ συμμα-
τάσῃ τῆς αἰωνίου ἀναπαύσεως τῶν χωμάτων τοῦ τά-
φου, μέχρις οὐ ὑπάρχῃ πνοὴ ζωῆς ἐν ἐμοί, θὰ ἀνυψῶ
πρὸς Σὲ τὴν προσευχήν μου, ὅπως καὶ νεκρωθεὶς ἄπαξ
μὴ ἐγκαταλείψω τοὺς νεκρούς.

Πρὸς Σὲ, ἀφιερωτὸ τὸ ταπεινὸν τοῦτο ἔσσμα μου, εὐ-
γνωμονῶν ἐπὶ ταῖς περελθούσαις χάριταις, καὶ ἐπὶ Σὲ
ἐλπίζω, ὦ Θεέ μου! Ἐπὶ Σὲ, ὅτε ἡ πλάνης αὕτη ζωὴ
θὰ ἐπιστρέψῃ ἐκ τῆς θνητῆς σταδιοδρομίας τῆς.

Δ. Η.

ΠΡΩΙΜΟΣ ΕΥΣΥΝΕΣΙΑ.

Τέσσαρες ἔμποροι ἦσαν μέτοχοι τοῦ ποσοῦ χιλίων
νομισμάτων, ἅτινα συγκαταβαλόντες ἔθηκαν ἐντός βα-
λαντίου, καὶ ἐξῆλθον μετ' αὐτοῦ πρὸς ἀγορὰν ἐμπο-
ρευμάτων. Ἐντυχόντες δὲ καθ' ὁδὸν εἰς ὠραῖον κήπον,
εἰσῆλθον εἰς αὐτὸν καὶ ἀφῆκαν τὸ βαλάντιον παρὰ γυ-
ναϊκὴν τινητῆς ἣτον ἡ φύλαξ τοῦ κήπου. Εἰσχωρήσαντες,
διεσκεδάσαν ἐν μιᾷ τοῦ κήπου θέσει, ἔφαγον, ἔπιον
καὶ ἦσαν εὐδαίμονες· εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπεν. «Ἐχω
μετ' ἐμοῦ ὀλίγα μύρα· ἔλθετε, ἅς νίψωμεν τὰς κεφαλὰς
μας εἰς τὸ ρέον τοῦτο ὕδωρ καὶ ἅς ἀρωματισθώμεν».

Ἄλλος εἶπεν. «Ἐχομεν χρεῖαν κτενίου». Καὶ ἕτερος
εἶπε, «Νὰ ἐρωτήσωμεν τὴν φύλακα· πιθανὸν νὰ ἔ-
χη μαζὴ τῆς κτενίου». Ἐπὶ τοῦτο, εἰς ἐξ αὐτῶν
ἐγερθεὶς, κατηυθύνθη πρὸς τὴν φύλακα, καὶ τῇ εἶπε.
«Δός μοι τὸ βαλάντιον· ἀλλ' αὕτη ἀπεκρίθη· θέ-
λει πράξω τοῦτο ὅταν ὑμεῖς ὅλοι ἐμφανισθῆτε ἐνώ-
πιόν μου, ἢ ὅταν οἱ σύντροφοί σου μὲ διατάξωσι νὰ σοὶ
τὸ δώσω». Οἱ δὲ σύντροφοί του ἐκάθευδον ὄχι πολὺ
μακρὰν, ὥστε ἡ φύλαξ ἐδύνάτο καὶ νὰ τοὺς ἴδῃ καὶ
ν' ἀκούσῃ τοὺς λόγους τῶν. Καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐφώνησε
πρὸς τοὺς συντρόφους του, «Αὕτη δὲ θέλει νὰ μοὶ δώσῃ
τίποτε». Οὕτως ἐκείνοι τῇ εἶπον, «Δός αὐτῷ». Ὅτε
δὲ ἡ γυνὴ ἤκουσε τὰς λέξεις τῶν ταύτων, ἔδωκεν εἰς
αὐτὸν τὸ βαλάντιον· οὗτος δὲ ἀποχωρισθεὶς, ὑπέφυγεν
αὐτοῦς. Ἀποκαμόντες οἱ σύντροφοι ὡς ἐκ τῆς παρατά-
σεως τῆς ἀπουσίας του, προσῆλθον τῇ φύλακι καὶ τῇ
εἶπον, «Διὰ ποῖον λόγον δὲν τῷ ἔδωκας τὸ κτενιον;»
Αὕτη δὲ ἀπήντησε, «Δὲν μοὶ ἐζήτησεν εἰμὴ τὸ βα-
λάντιον, καὶ δὲν τὸ ἔδωκα εἰς αὐτὸν ἢ μὲ τὴν ἀδειάν
σου». Ἀκούσαντες τοὺς λόγους τούτους τῆς φύ-
λακος ἐκολάφισαν ἐξυτοῦς καὶ ἐκράτησαν αὐτὴν λέ-
γοντες, «Δὲν σοὶ ἐπετρέψαμεν ἢ νὰ τῷ δώσῃς τὸ κτε-
νιον». Αὕτη δὲ ὑπέλαθεν. «Οὐδόλως μοὶ ἀνέφερε περὶ
κτενίου». Συλλαβόντες δὲ αὐτὴν, τὴν ἔσυρον εἰς τοῦ
Καδῆ, καὶ ἐμφανισθέντες ἐνώπιον αὐτοῦ τῷ ἐξέθεσαν
τὸ συμβῆν ἐφ' ᾧ οὗτος κατεδίκασεν τὴν φύλακα ν' ἀ-
ποδώσῃ τὸ βαλάντιον, καὶ κατέσχεν ἀριθμὸν πῖνα τῶν
ὀφειλετῶν τῆς ὅπως μὲνωσιν ὑπεύθυνοι δι' αὐτὴν.

Οὕτως ἡ γυνὴ ἀπῆλθεν ἐν ἀμηχανίᾳ ἀγνοοῦσα πῶς
νὰ διασωθῇ καθ' ὁδὸν δὲ συνήτητος παιδίου, μόλις πεν-
ταετῆς ὅπερ ἴδδν αὐτὴν προσοῦτο τεθορυβημένην, τῇ
εἶπε «Τί ἔχεις μητέρ μου;» Ἄλλ' ἐκείνη δὲν τῷ ἔ-
δωκεν ἀπόκρισιν, ὀλιγωροῦσα αὐτοῦ ἐνεκὰ τῆς συμ-

κρότητος τῆς ἡλικίας. Τὸ παιδίον ὅμως ἐπανελάθε
τὴν ἐρώτησίν του ἄπαξ, δις καὶ τρίς. Εἰς τρόπον ὥστε
ἡ γυνὴ ἐπὶ τέλους διηγήθη αὐτῷ ὅ,τι τῇ εἶχε συμβῆ.
Καὶ τὸ παιδίον εἶπε πρὸς οὐτὴν. «Δός μοι ἐν ἀργυροῦν
νόμισμα ὅπως ἀγοράσω ὀλίγα γλυκύσματα καὶ θέλω
σοὶ εἶπει κατι τι διὰ τοῦ ὁποίου θὰ δυνηθῆς νὰ κατορ-
θώσῃς τὴν ἀπαλλαγὴν σου.» Ἡ φύλαξ τῷ ἔδωκεν ἐν ἀρ-
γυροῦν νόμισμα ἐρωτώσα αὐτὸ. «Τί ἔχεις νὰ μοι εἶπῃς;»
Καὶ τὸ παιδίον ἀπεκρίθη, «Ἐπανεῖθε εἰς τοῦ Καδῆ
καὶ εἰπὲ αὐτῷ· ἦτο συμφωνημένον μεταξὺ ἐμοῦ καὶ
ἐκείνων νὰ μὴ δώσω αὐτοῖς τὸ βαλάντιον εἰμὴ ἐπὶ
παρουσίᾳ καὶ τῶν τεσσάρων.» Οὕτως ἡ φύλαξ ἐπανεῖλθεν
εἰς τοῦ Καδῆ καὶ ὑπέβαλεν αὐτῷ ὅ,τι τὸ παιδίον τῇ
ὑπηγόρευσεν· ἐφ' ᾧ ὁ Καδῆς ἠρώτησε τοὺς τρεῖς· «Ἦ-
πῆρχε τοιαύτη συμφωνία μεταξὺ Ὑμῶν καὶ αὐτῆς;»
«Ναί,» ἀπήντησαν οὗτοι. Τότε ὁ Καδῆς εἶπε πρὸς αὐ-
τοὺς· «Φέρτέ μοι τὸν σύντροφόν σας, καὶ λαμβάνετε
τὸ βαλάντιον.» Τοιοῦτοτρόπως ἡ φύλαξ ἀπελύθη τῆς
αἰτίαςσεως χωρὶς οὐδεμίαν νὰ πάθῃ ζημίαν, καὶ ἐπο-
ρεύθη τὴν ὁδὸν τῆς.

(Lane. Σημειώσεις εἰς τὰς Ἀραβικάς Νύκτας.)

Α. Φ.

ΤΟ ΧΕΙΡΟΚΤΙΟΝ.

Ἐνώπιον τοῦ ἀμφιθεάτρου, ὅπου τὰ θηρία μέλλουσι
νὰ πολεμήσωσι, κάθηται ὁ βασιλεὺς Franz. Περὶ αὐ-
τὸν εἰσὶν οἱ πρῶτοι τοῦ κράτους, ἐπὶ τῶν ὑψωμένων δὲ
θεωρείων, αἱ κυραὶ σχηματίζουσι λάμποντα στέφανον.

Ὁ Βασιλεὺς ποιεῖ σημεῖον ἢ κρύπτη τῶν τρομε-
ρῶν ζώων ἀνοίγει, λέων τις προχωρεῖ βραδυπορῶν, πε-
ριπλανᾷ ἡσυχῶς τὰ ὄμματά του πέριξ αὐτοῦ, ἀνοίγει
τὸν φάραγγα, τινάσσει τὴν χαιτήν του καὶ ἐξαπλοῦται
ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Ὁ Βασιλεὺς ποιεῖ δεῦτερον σημεῖον· ἄλλη τις θύ-
ρα ἀνοίγει, ἀγρία δὲ τίγρις ἐξέρχεται διὰ τινος βιαίου
πυλῆματος. Πρὸς τὴν θεῖαν τοῦ λέοντος, μυκᾶται ἡ
τίγρις, ἐπισείει τὴν κέρκον τῆς, μνηκύνει τὴν γλώσσάν
της, στρέφεται περὶ τὸν λέοντα ἀποπέμπουσα βραθὴν
ὄρυγμῶν, καὶ εἶτα ἐξαπλοῦται πλησίον του.

Ὁ Βασιλεὺς ποιεῖ προσέτι ἐν σημεῖον ἐκ τοῦ σπη-
λαιοῦ τότε ἐξέρχονται συνάμα δύο λεοπαρδάλεις, αἰτινες
ἐξορμῶσι μετὰ σφοδρότητος ἐπὶ τῆς τίγρεως. Αὕτη
συλλαμβάνει αὐτὰς μὲ τὸν ἰσχυροῦς τῆς γαμψόνυ-
χα· ὁ ἄλλος ἐγείρεται ὀρθοῦμενος, ἔπειτα φέρεται ἐν
μακρῇ ταχυτάτῃ ἐπὶ τῆς ἀποπέμπουσα ἐπὶ τῆς
μακροτέρου γῆς.

ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

Τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ ἐκ τοῦ ὕψους θεωρείου ἐν χειρὸ-
κτιον ἐκ χαριτοδρότου χειρὸς πίπτει μεταξὺ τῆς τί-
γρεως καὶ τοῦ λέοντος.

Ἡ εὐγενὴς Κονεγόνη, στρέφει πρὸς τὸν ἵππότην
de Lorges λέγουσα μὲ ὕφος σκωπτικόν. «Ἐὰν ὁ ἔρωσ
σου, ἵπποτα, εἶνε τόσφ θερμὸς ὅσφ μοὶ τὸν ὁμολογεῖται
ἐκάστοτε μεθ' ὄρκου, ὑπαγε νὰ λάβῃς τὸ χειρόκτιόν
μου».

Ὁ ἵπποτης καταβαίνει ταχέως, προχωρεῖ βήματα
στερρῶ πρὸς τὴν τρομερὰν κονίστραν καὶ διὰ χειρὸς
τολμηρᾶς ἀπαίρει τὸ χειρόκτιον ἐκ τοῦ μέσῳ τῶν
τεράτων.

Οἱ ἵπποταὶ καὶ αἱ κυραὶ τὸν παρατηροῦσιν ἔντρομοι
καὶ μὲ θαυμασμόν, ὅτε δὲ οὗτος περιφέρει ἡρέμα πρὸς
αὐτοὺς τὸ χειρόκτιον, ὁ ἔπαινος ἐξέρχεται ἐκ πάντων
τῶν στομάτων. Ἡ Κονεγόνη τὸν ὑποδέχεται μετὰ
τρυφεροῦ βλέμματος, ὑπισχνουμένου προσεχῶς εὐδαι-
μονίαν. Πλὴν ὁ ἵπποτης ρίπτων πρὸς αὐτὴν τὸ χει-
ρόκτιον, τῇ λέγει· «Οὐδόλως ἐπιθυμῶ τῆς εὐγνωμοσύ-
νης σας», καὶ πάραυτα τὴν ἐγκατέλειψε.

(Ἐκ τῶν λυρικῶν ποιήσεων τοῦ Σχ(λλερ)

Α. Δ. Μ.

ΠΟΙΚΙΛΑ.

Οἱ ἔχθροί.

Ἐχεις, φίλε μου, ἐχθρούς; προχώρα· μὴ σὲ μέλ-
λη. Ἐὰν τὴν ὁδὸν σου φράξωσι μὲ ἐμπόδια διευθύ-
θητι πρὸς ἕτερον μέρος, ἐκπληρῶν πάντοτε τὸ καθῆ-
κόν σου εἰς τὸ πείσμα τῶν. Ὁ μὴ ἔχων ἐχθρούς δὲν
σημαίνει τίποτε, διότι ἡ ζύμη του εἶνε τοιαύτη, ὥ-
στε ἕκαστος μαλάσσει αὐτὸν κατὰ τὸ δοκοῦν. Ὁ
μεγαλοφυῆς, ὁ σκεπτόμενος καὶ ὁ λέγων τὴν ἰδέαν
του εἶνε ἀδύνατον νὰ μὴ κάμῃ ἐχθρούς ὅσους αἱ πα-
ρατηρήσεις αὐτοῦ προσβάλλουσιν. Ἐὰν λαλήσῃ περὶ
εἰλικρινείας, θέλει προσβάλλει τὸν ραδιοῦργον· ἐὰν εἴπῃ
τι κατὰ τῆς ἀκολασίας, ὁ λάγνος ἀνθίσταται ὡς λέων
ὀρυόμενος. Σὺ ὅμως ἀδιαφύρει κατὰ τῶν ἐχθρῶν σου·
πίστευσον δὲ ὅτι εἰσὶ τοσοῦτον ἀναγκαῖοι, ὅσον ὁ ἀῆρ-
θν ἀναπνεόμενος, ὅπως διατηρήσωσιν ἡμᾶς δραστηρίους
καὶ προθύμους. Οἱ ἐχθροὶ ὁμοιάζουσι σπινθῆρας τοὺς
ὅποιοις ἐὰν δὲν φουστῆς σβύνονται μόνοι των. Ἐὰν
μετ' αὐτῶν ἐρίζεις κάμνεις τότε τὴν ἐπιθυμίαν των.
Ἄφες αὐτοῦς· τότε μόνον ἀντιδρασίς γεννᾶται ὅταν
ἐκτελῆς τὸ καθῆκόν σου καὶ ἐσο βέβαιος ὅτι ἐμμένων
οὕτω, οἱ ἐχθροὶ σου μεταβληθήσονται.

ΑΝΘΟΔΕΣΜΗ.

* * Τὸ δένδρον τῆς ἐλευθερίας ἀξάνει ἀνεξαρτήτως καὶ πληροῖ διὰ τερπνότητος ὁσμῆς ἀπασαν τὴν οἰκουμένην, ἐνῶ συγχρόνως οἱ κλώνες αὐτοῦ ὑψούμενοι μεγαλοπρεπῶς πρὸς τὸν οὐρανὸν, παριστώσιν αὐτὸ ὡς ἂν οἱ ἀστέρες ἦσαν ὁ μόνος χρυσοῦς καρπὸς τῶν ἀξιοθαυμάστων αὐτοῦ κλώνων.

* * Ἡ τιμιότης εἶνε οὐ μόνον ἡ ἀρίστη πολιτικὴ, ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπερτίτη φρόνησις. Ὅσον δύσκολον καὶ ἂν ᾔνε εἰς τὸν ἀκέραιον χαρακτήρα νὰ προσαχθῇ, χιλιάκις δυσκολώτερον εἶνε εἰς τὸν πανούργον νὰ ἀποφύγῃ τὴν τιμωρίαν.

* * Πικρὴ δρθῶς ἀντραρφεὶς, δμοιάζει πρὸς ἱτέας κλάδον, ὅστις ἀποσπασθεὶς καὶ ἀπίστωνος τοῦ ἐδάφους, ριζοῦται καὶ βλαστάνει ὅπου γῆς καὶ ἂν εὐρεθῇ.

* * Τὸ πρόσωπον τοῦ ἀνθρώπου εἶνε γεωγραφικὸς χάρτης, ἐφ' οὗ ἡ ψυχὴ ἰχνογραφεῖ ἂν δρόμον μέλλει νὰ πορευθῇ καθ' ὅλον τὸ πέλαγος τῆς ζωῆς.

* * Ἀγαπῶμεν νὰ ἐλπίζωμεν καὶ ὅταν σφάλωμεν τῆς ἐλπίδος νὰ ἀπολαύσωμεν τοῦ ἐλπίζομένου, ἐπιθυμοῦμεν πάλιν νὰ διατελῶμεν ἐλπίζοντες.

Πιστεύεται ὅτι 2,000,000 περίπου εἶδη ζῶων καὶ φυτῶν τῆς τε ξηρᾶς καὶ θαλάσσης ὑπάρχουσι. Τούλάχιστον 100,200 φυτῶν καὶ 400,000 ζωῶν μόνων ὑπάρχουσι γνωστά.

ΤΩ ΔΟΙΗΤΗ Κ. Φ. Σ.

Τὴν λύραν μου εἰς θρύμματα νὰ θραύσω μὲ προτρέψεις; Καὶ τῆς ποιήσεως τὸ πῦρ τὸ φέλογον με νὰ σβέσω; Ἑλλὴν θραύουσα τὴν λύραν μου εἰς ἑρέθος θὰ πέσω! Τὸ σκότος μου . . . ἡ ποιησις φωτίζει, δὲν τὸ βλέπει; Ὅταν ὁδύνῃ ἄρρητος μου θλίβει τὴν καρδίαν, Χαράσσω στίχους κ' εἰς αὐτοὺς ζητῶ παρηγορίαν.

Νὰ ἀρνηθῶ τὴν ποιήσιν! Εἰπέ, εἰπέ μοι μάλλον Τὸ πᾶν αὐτὸ νὰ ἀρνηθῶ καὶ ζῶσα ν' ἀποθάνω . . . Ἄλλ' ἄφες, ἄφες γράψουσα τὸν βίον νὰ περάνω, Οἱ στίχοι μου τοῦ στήθους μου ἐμφαίνουσι τὸν σάλον. Ἄν τὸ θρηνηρὸς ἄσμα μου τὰ ὠτὰ σου βαρύνει, Πληρὴν στιγματίων βλάσασμον εἰς τὴν ψυχὴν μου χύνει.

Τί λέγεις; Εἰς τῆς φύσεως τὰ κάλλη νὰ τροφήσω! Πληρὴν μήπως ἐν κᾶν θέλητρον, ἐν δι' ἐμὲ ἐγκλείει; Ἄφες ὁ νοῦς τὰς πτέρυγας πρὸς ὕψην νὰ ταυνῇ, Καὶ τὴν μηδαμινότητα τῆς γῆς νὰ λησμονήσω. Πόθους θρασεὶς δὲν δύναται ἡ γῆ νὰ περιλάβῃ Οὐδὲ τὴν δίψαν . . . ὕδατος σταγῶν τὴν καταπαύει.

Πόσον μικρὰ μοι φαίνονται τὰ πάντα δὲν γνωρίζεις Καὶ ἡ ψυχὴ μου πανταχοῦ ὅπου ἂν ἀνιῶται. Εἰς κόσμον ἄλλον φανταστὸν τὸ πνεῦμά μου πλανᾶται, Ἄ! ἄφες το νὰ πλανηθῇ καὶ μὴ τὸ ἐμποδίζης. Ἄφου τῆς ἐξεγέρσεως εἶνε πικρὰ ἡ ὥρα, Μὴ ἀπορῆς τὸν ὕπνον μου ἂν παρατείνω τώρα.

Γνωρίζω, μέλλον δυστοχῆς, φρικτῶδες ἀναμένει Τὸν ἔχοντα ὡς πῦρ θερμὴν καρδίαν εἰς τὰ στήθη! Πρὶν ἀποθάνῃ παγερὰ τὸν περιβάλλει λήθη Καὶ εἶνε πᾶσα δι' αὐτὸν καρδία κεκλεισμένη . . . Γνωρίζω, εἶνε φοβερὰ τῶν ποιητῶν ἡ μοῖρα Καὶ μόνος τῶν παρήγορος ἡ θρηνηρῶσσα λύρα.

Ναί, τὸ γνωρίζω ἑαυτὸν πλὴν τίς θὰ μεταβάλῃ; Δύναται λίθος ὁ κηρὸς ὁ ἀπαλὸς νὰ γίνῃ; Ἄφες ἡ λύρα τ' ἄλγος μου εἰς στίχους νὰ ἐκχύνῃ Ἄλλη πλασθεῖσα μὴ ζητῆς νὰ γίνω ἄλλῃ Ἄν μέλλω τῆς καρδίας μου οἰκτρὸν νὰ πέσω ἄσμα, Δὲν δειλιῶ τὸν θάνατον, δὲν μὲ πτοεὶ τὸ μνήμα.

Ἄς ἀποθάνω ἡ ζωὴ μαρτύριον μοὶ εἶνε, Καὶ ἡ φυγὴ νὰ πετασθῇ πρὸς οὐρανὸν ἄλλην θέλει, Ἄς ἀποθάνω νεαρὰ, διόλου δὲ μοὶ μέλλει, Οὐδὲν μὲ σὺρ' εἰς τὴν ζωὴν, οὐδὲν μοὶ λέγει — μένει. Ἄν τοὺς πολλοὺς ὁ θάνατος πτοῆ καὶ ἐκφοβίξῃ Ὡς πρὸς σωτήρα τ' ὄμμα μου πρὸς τοῦτον ἀνεύξει.

Ἐν Ἀθήναις 1877.

ΦΩΤ. Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ.

Τῆ ΕΞΑΔΕΛΦΗ ΜΟΥ, Β. Π.

Ἐνῶ φαῖδρά ἀνοίξεις ἡμέρα ἀνατέλλει Καὶ πάλιν περιβάλλεται ἡ φύσις νέα κάλλη Ἐνῶ τὸ ἔαρ τὸ πτηνὸν αἰσίως ἀναγγέλλει Ὡς τὸ χεῖλος διατὶ δὲν μειδίᾳ, δὲν ψάλλει!

Μονή, ὡς ἀγαλμα ψυχρά, μὲ ἔνδακρυ τὸ δμμα Εἰς τὸν γελῶντα οὐρανὸν ἐνατενίζεις σύνιους Καὶ σιωπῆς ἀλλ' ὑπ' αὐτὴν τὴν σιωπῆν ἀκόμα Τὸς στεναγμοῦ τοῦ στήθους σου ἀκούω τοὺς πυρίνους.

Λοιπὸν ἄλγεις; πολὺ ἄλγεις; . . . Συγχωρήσόν με, φίλη, Ἐάν τῶν ἀπορρητῶν σου μυστικὸς ζητῶ νὰ γείνω, Ἄν τῆς ψυχῆς σου ἐρευνῶ τ' ἀπόρρητα ὀμίλει Δὲν δύναμαι εἰς τὸ ἄλγος σου ξενὴ ἐγὼ νὰ μείνω.

Εἰξέσω! Εἰς τὰ στήθη σου φέρεις πληγὴν βαθεῖαν, Εἰς στεναγμὸς, ἐν δάκρυ σου ἐκφεύγον σὲ προδίδει. . . Πλὴν δὲν ἀπῆντησας εἰμὴ τὴν ἀδιαφορίαν Καὶ ξένον ὄμμα κάλλιον ἀλγοῦσαν μὴ σε ἶδῃ.

Τὸ ἄλγος φεύγουν οἱ πολλοὶ μ' ἀποστροφῆν καὶ μῖτος Ναί. . . μειδιῶντας θεατὰς ἐν μέσφ πένθους εἶδα, Ἄλλὰ σὺ θάρρει πάντοτε εἰς τὸν Θεὸν καὶ ἰσως Ἐκεῖνος ἀπὸ τοῦρανοῦ σοὶ πέμψῃ τὴν ἐλπίδα.

Βραχὺ τὸ ἔαρ τῆς ζωῆς παρέρχεται καὶ μόνον Ὡς ἄνθος ζῆ μίαν αὐγὴν ὡς φᾶσμα διαβαίνει. . . Φεῦγε, ὦ ἄνθος μου, καὶ σὺ τὸ δάκρυ καὶ τὸν στόνον, Δὲν εἶνε ὁρόσος εἶνε λίψ καὶ τάνθη μας μαραίνει.

Ἄκουεῖς τὴν μελίσρρητον φωνὴν τῆς ἀηδόνος, Τὴν ἀρμονίαν τοῦ παντός, τὴν ποιήσιν, τὸ κάλλος; Παῦσαι τὸ δάκρυ, ἀ; λυθῇ εἰς ἄσματα ὁ στόνος Καὶ εἰς χαρὰν, ὦ φίλη μου, τοῦ ἄλγους σου ὁ σάλος.

Ἡ ἂν ἡ λύπη εἰς χαρὰν δὲν τρέπεται εὐκόλως, Ἀπῆλπε τὴν ὕψην σου φαῖδρά ἐλπίδος ἀ φωτίση Καὶ ὡς ἄπλοῦτ' ἀνέμελος τοῦ Οὐρανοῦ ὁ θόλος Καὶ σὺ τὸ πρόσωπον γλυκὺ μειδίημα ἄς στολίσῃ Ἐν Ἀθήναις τῆ 12 Μαΐου 1877.

ΑΙΚΑΤ. Α. ΣΚΑΓΙΑΝΝΗ.

— Ἐνεκε τῆς μὴ ἐγκλίρου πικρόδότης τῶν πράξεων τῶν γεννήσεων καὶ τῶν γάμων ἐν τῷ καταστάματι τῆς Δημοκρατίας δὲν ἠδυνήθημεν νὰ καταχωρίσωμεν τὸ ἐξυγόμενον αὐτῶν ἐν τῷ πρῶντι φυλλάδιῳ.

— Λιτούμεν συγγνώμην πρὸς τὸν ἀξιολύμων κ. κ. Φωτεινῆς Α. Οἰκονομίδου καὶ Αἰλ. Α. Σκαγιάννη ἂν ἀργὰ καταχωρίσωμεν τὰ μετὰ πίθους γεγραμμένα ποιήματά αὐτῶν.

— Ἐὐχριστῶς μεταφέρωμεν ἐκ τῆς «Ἐφημερίδος» τὸ κατωτέρω ἄρθρον, ὅπερ ἐξετάζων τὰς ἀρτίως ἐκδοθείσας ποιήσεις τοῦ φίλου ἡμῶν Δ. Ἡλιακοπούλου, διαγρίφει ἐμικρογραφίᾳ πολλὰς ἀληθείας περὶ τῆς νέας γενεᾶς τῆς Ζακύνθου. Ἰδοὺ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἄρθρον.

Ἡ Ζακύνθος ἀκόμη ὑποβάλλει τὸ πῦρ τῆς ποιήσεως. Φανταζόμεθα τὴν ἐν αὐτῇ νεότητι ζῶσαν ὑπὸ τὸ κράτος τῶν αἰσθημάτων ἐκείνων, ἅτινα δὲν συνεδάσαν μετὰ τῆς ἐπελευθέρσεως εἰς τὰ ἄλλα μέλη τροπῆς τῶν σκέψεων ἐπὶ τοῦ βίου, οὐδ' ἠλλοιώθησαν γερόμενα ἀναλυτικώτερα τῶν ἀφορμῶν, αἵτινες τὰ γεννώσι, καὶ τῶν σκοπῶν, εἰς οὓς ἀποβλέπουσι διὰ τὴν βελτιώσιν τῆς κοινωνικῆς τάξεως. Τοιαῦτα εἶνε, τὸ τοῦ ἰδανικοῦ ἔρωτος ἀποθεοῦντος τὸ λατρευόμενον ὃν καίπερ ζῶν ὑπὸ τοῦ; αὐτοῦ; ἔρους, ὅς ὑπὸ; ὁ ἀποθῶν αὐτὸ φθεῖρεται καὶ παραμελεῖ τὸ πᾶν ἐν τῇ κοινωνίᾳ, καίπερ ἄρα μέλλον ἐπίσης νὰ φθάρῃ καὶ νὰ παραμελῇ. Τοιοῦτο εἶνε τὸ τῆς φιλοπατρίας μὴ ὑπολογιζόμενης τὰ μέσα τῆς σημερινῆς διεξαγωγῆς τῶν πολέμων πρὸς τιμὴν τῆς πατρίδος, δικαιολογούμενον ὅμως, ὅμα φαντασόμενον μέρος εἰς ὃ γεννᾶται, τὸ ὅπου τὸν μέρος διετήρησεν ἀναλλοίωτον τὴν ποιητικὴν ὕψην τῆς ἱστορίας καὶ τῶν ἐλπίδων τοῦ μέλλοντος. Ὑπὸ τοιαῦτα αἰσθημάτων καὶ ἄλλα διεκλύετο ἡ νεότης τῆς Ζακύνθου, ζηλευτὸν ἡμῖν δράμα εἰσαίτουσα ἡ νεότης τῆς Ζακύνθου, ζηλευτὸν ἡμῖν δράμα καὶ ἀνακουφίζον, ἐκφράζει διαρκῶς τὴν ὑπαξίον τῆς ποιήσεως ἐν τῇ ψυχῇ τῆς. Ἡδὲ οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν εἶδον ἐν τῇ «Ἐφημερίδι» κατὰ καιρὸς; ἐπαυε ἐν τῷ ὀνομα τοῦ νέου κ. Δ. Ἡλιακοπούλου ὡς ἔχοντος ἐκφραστικὰς τρυφεράς καὶ εὐκρινεῖς τῆς συγκινήσιν ἐν τῇ ποιήσει τοῦ τῆς λυρικῆς, ἥτις θὰ καλίστα οἰεῖται ὡραιότερα ἂν ἔχη; ποικιλώτερα τὰ θέματα καὶ τὴν ἐξωτερικὴν ὕψην κατὰ τὸ λευκτικὸν καὶ τὴν στιχουργίαν μέλλον εὐρρυθρον. Ἐν τῇ προκειμένῃ συλλογῇ τοῦ εὐμορφον ποιημάτων καὶ πρωτότυπον εὐρίσκειμεν τὸ ἐπιγραφόμενον «Κρίνος καὶ Πεταλοῦδα», ὅπερ χαρακτηρίζει τὴν ιδιότητα τοῦ ποιητοῦ, ἰδίως ἐπιτυγχάνοντος εἰς τοιαῦτα τρυφερὰ ἐπινοήματα ὅσῳκι; παρεκκλίνει ἐκ τοιαύτης αἰσθηματολογίας ὀλιγωτέρον ἐπιτυγχάνει. Ἐπὶ ὄναρον τῆς Μάννας; εἶνε συγκινητικόν καὶ ὡρατὰ ἐξαικονισμένον. Εἶδεν ἡ μάνα τὸ παιδί τῆς κατ' ὄναρ καὶ τὸ φιλεῖ καὶ τὸ φιλεῖ λησμονοῦσα ὅτι ἦτο νεκρὸν, τὸ εἶδε ζωντανόν, γελῶν. . . καὶ Καὶ τὰ φίλιά τῆς ἄρινα Ἐσ τοῦ ὕπνου τῆς τὸ στρώμα.

Διακρίνομεν ἐκ τῶν ἐλεγείων τοῦ ποιητοῦ τὸ ἐπὶ τῷ θανάτῳ Ἑλοίσιας Ι. Οωμοπούλου καὶ ἄλλα παρόμοια. Ζωηρόν τὴν ἐκφρασιν καὶ εἰκονικὸν ὅσον καὶ αἰσθηματικὸν εὐρίσκειμεν τὸ ποίημα «Ὁ ἐρωτευόμενος ναύτης» Ἐν ἄλλο «Τὰ δύο λουλούδια τῆς Πρωτομαγιάς» εἶνε πρωτότυπον ἀρκετὰ καὶ ἀλλοκότως φρικτὸν ἐν τέλει. Τὸ ἐπίγραμμα εἰς τὸν Σολωμὸν καὶ τὸ «Τὶ θέλω;» μᾶς ἤρσαν ἐπίσης. Ἐν ἄλλο «Δι' ἐκείνην ἥτις μ' ἐνοεῖ» ἔπρεπε νὰ μὴ ἔχη τὰς τελευταίας στροφάς, Ἐπὶ τὸ «Εἰς τὴν ἀγάπην μου» διακρίνεται διὰ τὰς τελευταίας ἐνθέρμους; στροφάς του. «Ὁ Ὄρκος» εἶνε πολὺ καλός. Τελειό, ναὶ δὲ ἡ συλλογὴ διὰ τινος ποιηματοῦ «Μὲ εἶπον,» οὕτως εὐρίσκειμεν εὐγενῆ καὶ ὡραίαν τὴν τελευταίαν στροφήν, ἂν ἦτο καλλιτέρα ἡ γλώσσα τῆς.

Τοιαῦτα εἶνε αἱ ποιήσεις τοῦ κ. Ἡλιακοπούλου, ὅστις δὲν ἀποβάλλομεν, ὅτι μὲ τοιαῦτα αἰσθημάτων, ἅμα γυμνασθῇ ἐπὶ τὴν ἀληθῆ καὶ ἀκατάσταν τῶν καλῶν ἰδεῶν καὶ ὁμαλότητα γλώσσας; εἰς δημοτικῆς; εἰς καθαρουργίας, ἅμα δ' εὐμύνη καὶ τὸν κοκκὸν τῶν θεμάτων, θέλει μᾶς παρέχει αἰκίνα καλῆς καὶ εὐκρινεῖς ποιήσεως.

Μηνιαῖος πίναξ τῆς κινήσεως τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ Δήμου Ζακυνθίων.

(Κατ' ἐπίσημον ἀπογραφὴν οἱ κάτοικοι τοῦ δήμου Ζακυνθίων ἀνέρχονται εἰς 20,050· ἐξ ὧν 10,310 ἄρρεν. καὶ 9,740 θήλ. Ἐν τῇ πόλει ὑπάρχουσιν 17,505, οἱ λοιποὶ ἐν τοῖς παραρτήμασι τοῦ δήμου.)

ΑΜΟΒΙΩΣΕΙΣ.

Table with columns for months (Sept, Oct) and genders (men, women). Rows list various diseases like Traumatism, Cholera, etc.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Table with columns for months (Oct, Nov) and genders (men, women). Rows list birth statistics for Arsenia, Thela, etc.

ΓΑΜΟΙ

Table with columns for months (Oct, Nov) and genders (men, women). Rows list marriages for Agamone, etc.

Εἰσαγωγὴ καὶ ἐξαγωγὴ ἐμπορευμάτων τοῦ τελωνείου Ζακύνθου

Table with columns for months (Oct, Nov) and genders (men, women). Rows list import and export values.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Η ΚΟΡΙΝΝΑ ανταλλάσσεται με πᾶν περιοδικόν καὶ πᾶσαν ἡμερίδα, προσέτι δὲ ἀναγγέλλει πᾶν βιβλίον, οὗτινος ἀντίτυπον ἤθελε σταλῆ πρὸς τὴν Διεύθυνσιν.

ΟΙ προμηθεύοντες ὀκτὼ συνδρομητὰς, προπληρώνοντας τὴν συνδρομὴν των, λαμβάνουσι τὸ φύλλον ἐπὶ ἓν ἔτος δωρεάν.

ΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ἀρχονται τὴν 1.ην Μαρτίου καὶ εἶναι ὑποχρεωτικῶς ἐτήσιαι.

ΠΑΣΑ ἀφορῶσα τὸ περιοδικόν ἐπιστολῆ, μὴ ἀπηλλαγμένη ταχυδρομικῶν τελῶν εἶναι ἀπαράδεκτος.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ περιέχουσι χρήματα πρέπει ν' ἀποστέλλωνται ἐπὶ συστάσει καὶ νὰ ἐπιγράφωνται οὕτω «Πρὸς τὸν ἐκδότην τοῦ περιοδικοῦ Κόριννα».

Ο ἀλλάσσοντες διαμονὴν συνδρομητὰ ὀφείλουσι νὰ εἰδοποιῶσι τὴν διεύθυνσιν, ἵνα γνωρίζῃ τοῦ αὐτῆ ὀφείλει νὰ πέμπῃ τὰ φυλλάδια, ἄλλως ἢ διεύθυνσις θεωρεῖται ἀνεύθυνος.

ΤΙΜΗ ΕΤΗΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Προπληρωτέας

ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ... δρχ. **6** | ΕΝ ΤΑΙΣ ΒΗΡΑΡΧΙΑΙΣ... δρχ. **8** | ΕΝ ΤΩ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩ... φράγκ. **8**

ΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΓΙΝΟΝΤΑΙ

Ἐν Ζακύνθῳ παρὰ τῷ ἐκδότη κ. Χρήστῳ Σ. Χιώτῃ καὶ ἐν τῷ γραφείῳ τῆς Κορίννης, κειμένῳ ἐν τῷ τυπογραφείῳ ἢ Ἐπτάνησος, παρὰ τῆς πλατείας Ἀναλήψεως.

Ἐν Ἀθήναις παρὰ τῷ κ. Γεωργίῳ Σδρίνια, τυπογράφῳ, — Ἐν Πάτραις παρὰ τῷ κ. Γ. Κοκκινάκη. — Ἐν Σύρῳ παρὰ τῷ κ. Δημ. Ἀθηναίῳ. — Ἐν Κερκύρα παρὰ τῷ κ. Σπυρίδωνι Πιπούλῃ. — Ἐν Κεφαλληνίᾳ παρὰ τῷ κ. Ἐπαμινώνιδᾳ Ἀννίνῳ. — Ἐν Λευκάδι παρὰ τῷ κ. Ἰωάννῃ Σταματέλῳ. — Ἐν Ναυπάκτῳ παρὰ τῷ κ. Πλάτῳ Πάνῳ. — Ἐν Πύργῳ παρὰ τῷ κ. Ἀλεξάνδρῳ Κολαίτῃ. — Ἐν Χαλκίδι παρὰ τῆς συντάξεως τῆς ἡμερ. «Εὐβοία» — Ἐν Καλάμαρις παρὰ τῷ κ. Λ. Μπενῆ. — Ἐν Φιλιατροῖς παρὰ τῷ κ. Δημητρίῳ Κατσαρῷ. — Ἐν Λονδίῳ παρὰ τῷ κ. Χ. Ρουσιάνῳ. — Ἐν Κωνσταντοπόλει παρὰ τῷ κ. Μ. Γ. Γεδεών. — Ἐν Μασσαλίᾳ παρὰ τῷ κ. Δημητρίῳ Ὑόρκ. — Ἐν Θεσσαλονίκῃ παρὰ τῷ κ. Ἀναστασίῳ Παλιατζᾷ. — Ἐν Πόρτ-Σάϊτ παρὰ τῷ κ. Γ. Παπανικολάου. — Ἐν Σμύρνῃ παρὰ τῷ κ. Φ. Τερτσέτῃ. — Ἐν Φλωρεντίᾳ παρὰ τῷ κ. Δ. Συκούρῳ. — Ἐν Ἰβραίλα παρὰ τῷ κ. Γ. Φώτῃ.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ